

DE WITTE STOK

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
Juli - Augustus - September
Nr. 3 2018
Afgiftekantoor Brussel X
Erkenningsnummer: P008624

- Mobiliteit, de sleutel tot autonomie
- 68^e Tombola van start gegaan
- Het bionisch oog: een stand van zaken
- Welkom op BrailleTech
- Onder Ons

brailleliga^{vzw}

Engelandstraat 57
1060 Brussel
Tel.: 02 533 32 11
IBAN: BE11 0000 0000 4848
BIC: BPOTBEB1

DE WITTE STOK

Redactie en coördinatie: Catherine Claeys.

Hebben meegewerkt aan dit nummer: Stéphane Depoorter, Déborah Deseck, Catherine Dosen, Michèle Dubois, Mohammed Hajjaoui, Noëlla Jardin, Bruno Liesen, Lieve Loubers, Christine Massin, Julien Rolin, Charlotte Santens, Khadija Tamditi, Magda Van Waes.

Foto's: Catherine Claeys, Julie Dahlem, Quentin Declerck, Déborah Deseck, Leo Goossenaarts, Lieve Loubers, Jean-Loup Maisin, Christine Massin, Hannah Onckelinx, Jennifer Pirson, Charlotte Santens, Sébastien Van Malleghem.

Druk: Drukkerij IMPRESOR•ARIANE.

Abonnement: € 10 te storten op rekeningnummer IBAN: BE11 0000 0468 0248 – BIC: BPOTBEB1 met vermelding: "Abonnement Witte Stok". Gratis voor blinde en slechtziende personen en voor schenkers van elke gift vanaf € 40. Beschikbaar op Daisy-cd en op onze website: www.braille.be.

Contact: Brailleliga vzw, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel

Tel.: 02 533 32 11 – Fax: 02 537 64 26 – E-mail: info@braille.be.

Verantwoordelijke uitgever: Michel Magis, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel.

- Help ons verspilling te vermijden: indien u verhuist, er fouten in uw gegevens voorkomen of indien u dit tijdschrift meerdere malen ontvangt, ... gelieve ons te verwittigen!
- De Brailleliga verwerkt uw persoonlijke gegevens in overeenstemming met uw rechten en plichten, in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Als u vragen heeft over de verwerking van uw gegevens, kan u ons Privacy Policy raadplegen op www.braille.be. Om uw gegevens te raadplegen, aan te passen, te verwijderen of voor alle andere vragen, kan u contact met ons opnemen per post of via info@braille.be.
- Als u De Witte Stok niet wenst te ontvangen, stuur ons dan een brief via de post of via info@braille.be.
- We kunnen het niet vaak genoeg herhalen: laat u niet misleiden door oneerlijke personen. De Brailleliga verkoopt niets, noch van deur tot deur, noch op de openbare weg.
- De Brailleliga wijst er nogmaals op dat zij een neutrale vereniging is, gehecht aan de democratische waarden en actief in het hele land. Zij staat ten dienste van alle blinde en slechtziende personen.

IN DIT NUMMER:

Editoriaal	p. 1
Mobiliteit: een lange weg	p. 2
De witte stok: autonomie en veiligheid	p. 10
De blindengeleidehond: een fantastische bondgenoot	p. 13
Openbaar vervoer: gratis maar niet eenvoudig	p. 20
68° Tombola: het nuttige aan het aangename koppelen!	p. 28
Niet meer blind dankzij het bionisch oog	p. 33
BrailleTech: technologie ten dienste van de visuele handicap	p. 36
Gemeenteraadsverkiezingen: ons memorandum	p. 41
Stage aan zee: waar bijleren en ontspannen hand in hand gaan	p. 42
De Brailleliga komt naar je toe	p. 45
De kijk op de visuele handicap veranderen: een noodzakelijke missie!	p. 47
Een grote keten van solidariteit	p. 52

ONDER ONS

- BrailleTech 2018: iedereen welkom!
- Nieuws van de BrailleShop: Terug naar school – Nieuw voor in de keuken: de inductiekookplaat.
- Nieuws van de Sociale dienst: Wat verandert er vanaf 1 juli 2018? – Wat verandert er op 1 augustus 2018? – Vlaamse Zorgkas – Opnieuw gratis juridische bijstand – Persoonsvolgende budgetten ter beschikking gesteld in 2018 en 2019 – Indexering PVB – PVB en kortverblijf – Geen fiscaal voordeel voor dienstencheques aangekocht met PAB of PVG – Voordelen zomerkampen en speelpleinwerking – Binnenkort mogelijk geen verplichte aansprakelijkheidsverzekering meer voor elektrische rolstoelen – Kinderen met een handicap en bepaalde verlopen zoals tijdskrediet.
- Nieuws van de Dienst vrijetijdsbesteding: Activiteiten oktober – november december 2018.

EDITORIAAL.

De zonovergoten zomer met enkele uitzonderlijke hittegolven is voorbij. Ontspanning en lekker rondkuieren hebben plaats gemaakt voor de dagelijkse activiteiten en zorgen.

De Europese week van de mobiliteit vormt de ideale gelegenheid om dit thema eens grondig onder de loep te nemen. Praten over mobiliteit is zeer belangrijk voor minder mobiele personen en zeker ook voor mensen met een visuele handicap. Wanneer een blinde of slechtziende persoon terughoudend is om het huis te verlaten omdat ze zich niet langer veilig voelt in het verkeer, dreigt een vereenzaming die je moeilijk kan tegenhouden.

Daarom wilt de Brailleliga erop wijzen dat er oplossingen bestaan om de zelfstandigheid terug te winnen zoals mobiliteitslessen, een witte stok, een geleidehond, bepaalde applicaties op de smartphone,... Accepteren dat je deze hulpmiddelen nodig hebt en dat je er een beroep op moet doen, is zeker niet eenvoudig. Onze leden getuigen over hun herwonnen zelfstandigheid dankzij deze hulpmiddelen die meehelpen hun sociale leven te onderhouden. Ook jij kan bijdragen aan deze zelfstandigheid door een gift te doen via het bijgesloten formulier.

Wie mobiliteit zegt, zegt ook openbaar vervoer. Hoewel de toegankelijkheid steeds verbetert, blijft het een ingewikkelde kwestie in ons land. De bevoegdheden zijn immers verspreid over tal van verschillende instanties en beleidsniveaus.

Aan de vooravond van de volgende lokale verkiezingen, en ook in 2019 kunnen we en mogen we de mobiliteitskwestie niet stilzwijgen.

MOBILITEIT: EEN LANGE WEG.

Een belangrijk onderdeel van onze dagelijkse activiteiten is er zich naartoe begeven. We moeten ons kunnen verplaatsen om onze sociale contacten te onderhouden en om de wereld om ons heen te ontdekken. Bij alle vormen van verplaatsing is het zicht een van de belangrijkste zintuigen. Een visuele handicap kan mobiliteit dus belemmeren of er zelfs toe leiden dat mensen die blind of slechtziend zijn geworden, het huis niet meer uit gaan. Om hen «mobiel» te houden, biedt de Brailleliga verschillende gratis diensten aan, waaronder mobiliteitslessen. We ontmoetten Adeline Fischer, verantwoordelijke voor Horus¹ binnen de Brailleliga, en Marie-Jeanne Nachtergaele, hoofd van de Nederlandstalige Dienst begeleiding en hulp in het dagelijkse leven.

Een persoon met een visuele handicap komt bij jullie aankloppen omdat hij zich niet meer kan verplaatsen, hoe pakken jullie dat aan ?

Marie-Jeanne : Je moet weten dat een persoon die blind of heel slechtziend wordt zelden een witte stok wilt gebruiken. Dat maakt deel uit van het aanvaardingsproces wat enkele jaren kan duren. Het is vaak pas na enkele incidenten dat de persoon een klik maakt en bij ons komt aankloppen. Met incidenten bedoel ik tegen een paal lopen, vallen door een ongelijke stoep, de weg kwijt geraken, panikeren in een massa mensen, de buurman niet meer herkennen in de straat,...

¹ HORUS is het enige Brusselse centrum voor functionele revalidatie dat door het RIZIV (Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering) erkend is voor blindheid en slechtziendheid. Het centrum kwam tot stand dankzij de samenwerking tussen het Universitair Verplegingscentrum Brugmann, het UKZKF (Universitair KinderZiekenhuis Koningin Fabiola) en de Brailleliga. Blinde en slechtziende mensen worden begeleid door een multidisciplinair team om zo zelfstandig mogelijk te worden.

Adeline: We maken altijd eerst een mobiliteitsbalans op waarin we de situatie en de behoeftes van de persoon analyseren. Dankzij deze oefening leren we de persoonlijke vaardigheden kennen: evenwichtsvermogen, de rol van de andere zintuigen, de eventuele restvisus, het observatie- en concentratievermogen, het geheugen,... Daarenboven analyseren we ook de omgeving van de persoon in kwestie en zijn dagelijks leven: woont de persoon in de stad of op het platteland, wat zijn de dagelijkse verplaatsingen, is er openbaar vervoer in de buurt, woont de persoon alleen of

samen met ander mensen, heeft de persoon ondersteuning van familie, burens, ...? Op basis van deze beoordeling zullen we een trainingsprogramma opstellen om de persoon een lange witte stok (mobiliteitsstok) te leren gebruiken. We leren hem de routes aan die hij het vaakst gebruikt, we leren hem het openbaar vervoer te gebruiken,... Deze leerervaring is gepersonaliseerd en is voor iedereen anders. Ze duurt ongeveer zes maanden tot een jaar of meer als er maar 1 sessie van 1 uur per week plaatsvindt. Het uiteindelijke doel is dat de persoon zich aan het einde van de training zelfstandig en op een veilige manier kan verplaatsen.

6 maanden tot een jaar of meer... Waarom duurt het zo lang ?

Marie-Jeanne : Ik zeg altijd dat het een beetje is zoals leren autorijden. In het begin zit iedereen maar wat te staren naar het stuur, de pedalen en de versnellingsbak. Vaak moeten we zelfs de handrem zoeken.

Na een poosje wordt het een automatisme en het is pas na enkele duizenden kilometers afgelegd te hebben dat we een geroutineerde chauffeur worden. Bij het leren stoklopen is het niet anders. De specifieke technieken aanleren duurt een hele tijd. Het vraagt veel herhaling en oefening. De persoon moet daarenboven ook leren gebruik te maken van zijn andere zintuigen waarbij het gehoor een belangrijke functie heeft. Hoe meer uren ervaring met stoklopen iemand heeft, hoe meer de witte stok een echt verlengstuk wordt en hoe beter en veiliger de persoon zich zelfstandig kan verplaatsen.

Adeline : Het vraagt veel tijd, dat is waar, maar er valt ook veel aan te leren te beginnen met hoe de mobiliteitsstok vastgehouden moet worden. Alle soorten verplaatsingen moeten worden aangeleerd: zich binnen en buiten verplaatsen, in een rechte lijn leren lopen, veranderen van richting, afstanden leren inschatten, obstakels leren herkennen en opmerken, voetpaden herkennen, muren, paaltjes, trappen of ongelijkheden opmerken, het zebrapad herkennen, kruispunten leren oversteken door verschillende soorten geluiden te leren detecteren en te herkennen vanwaar deze komen. Ze moeten ook de verschillende types ondergrond herkennen, een bus leren nemen, door de poortjes van de metro leren gaan, een aantal routes die ze veel nemen aanleren. Aan de kinderen, echtgeno(o)t(e) of andere mensen uit de dichte cirkel leren we ook technieken om blinde en slechtziende mensen te begeleiden. Tegen dat iemand een traject zelfstandig kan afleggen zijn er 2 tot 5 herhalingscycli nodig, wij laten het niet rusten tot wanneer we zeker zijn dat de persoon op een veilige manier in staat is om de weg zelfstandig af te leggen. Zelfs na zijn training kan de persoon ons altijd bellen voor een verbetering of om een nieuwe route te leren. Een van de nachtmerries voor blinde en slechtziende mensen zijn wegenwerken. Op dat moment moeten wij hen een alternatieve route aanleren. Helaas zijn er zo veel wegenwerken dat we niet overal kunnen ingrijpen. Op dat moment geven we voorrang aan mensen die op hun werk moeten geraken, aan studenten die op school moeten geraken of aan mensen die regelmatig naar het ziekenhuis moeten voor verzorging. In andere gevallen raden we mensen met een visuele handicap aan om hulp te vragen aan toevallige voorbijgangers wanneer wegenwerken hun gebruikelijke route onderbreken.

Leren opstappen in de bus.

Werken aan de stoep, een nachtmerrie.

Zijn er naast de witte stok en de blindengeleidehond andere technologische evoluties die helpen bij de verplaatsingen ? We hebben het hier over de elektronische stok, een aangepaste GPS,...?

Marie-Jeanne : We hebben de afgelopen jaren veel elektronische hulpmiddelen gezien, maar de lange witte stok blijft de meest praktische en veilige. Het is natuurlijk belangrijk om de nieuwe ontwikkelingen op te volgen, maar ze moeten ook wel echt verbeteringen met zich meebrengen. De elektronische stokken geven bijvoorbeeld veel informatie, maar voor sommige mensen is het te veel informatie en kunnen ze het niet meer volgen. Deze stokken detecteren obstakels in de hoogte, wat interessant is, maar ze detecteren geen putten. Bovendien zijn ze ook een pak zwaarder, wat vermoeiend kan zijn voor de pols. Ten slotte zijn ze erg duur (€ 5000) en komen organisaties zoals het VHAP niet tussen in de aankoop. Wat de aangepaste GPS betreft, die wordt niet meer gebruikt. Bepaalde applicaties of simpelweg Google Maps zijn nu toegankelijk en zijn heel eenvoudig in gebruik.

En hoe zit het met het huidige enthousiasme voor elektrische voertuigen (auto's, scooters, fietsen, monowheel, hoverboards, ...) die blinden en slechtziende personen niet horen aankomen?

Adeline : hetzelfde geldt voor de motoren van de auto's die automatisch stilvallen voor een rood licht. Deze voertuigen zijn zeer storend en een bron van angst voor blinde en slechtziende mensen. Er zou een verplicht geluid in deze voertuigen geïnstalleerd moeten worden voor als ze rijden maar dat is nog niet verplicht.

Marie-Jeanne : Er is effectief nog geen oplossing tot op de dag van vandaag, daarom is het ook zo belangrijk dat blinde en slechtziende mensen hun handicap zichtbaar maken door een witte stok te gebruiken.

Mobiliteitslessen, een plezier!

Amin, een veertiger die in Brussel woont, verloor ongeveer 4 jaar geleden zijn gezichtsvermogen ten gevolge van diabetes. Daarenboven moet hij ook drie keer per week naar de dialyse. Half juli had hij een afspraak voor mobiliteitslessen met Alice, therapeute van de Brailleliga, in het revalidatiecentrum Horus.

Hij kwam te voet, begeleid door zijn 15-jarige dochter: «Ik sta nog maar aan het begin van mijn training, het is nog te vroeg om alleen te komen met mijn witte stok.»

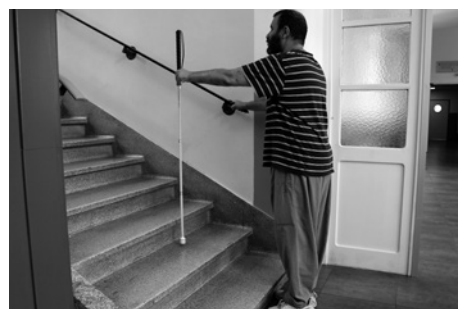
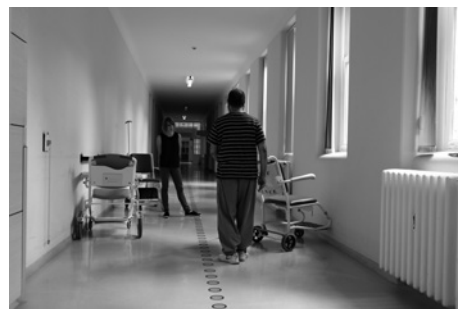
De les gaat vandaag door op de site van het Brugmann ziekenhuis waar het revalidatiecentrum Horus zich bevindt. Gedurende een uur zal Alice hem verschillende verplaatsingstechnieken aanleren. Vandaag op het programma staat hoe je best van links naar rechts ‘veegt’ met je stok, hij moet leren wat de ideale spreidafstand van de benen is, hij zal leren hoe een auto te omzeilen, om niet tegen de spiegels te botsen die een beetje uitsteken, hij zal ook leren hoe hij een weg moet volgen door de boordsteen te volgen en paaltjes bij een ingang leren opmerken. De ingang is een glijdeur die automatisch opent wanneer iemand aankomt. Alice vestigt de aandacht van Amin op het specifieke geluid dat deze deur maakt wanneer ze open gaat, auditieve signalen zijn zeer belangrijk in het leerproces.

Eens binnen, weet Amin dat hij naar rechts moet en

langs de muur moet lopen om naar het Horuslokaal te gaan. Hij moet wel alle obstakels nog omzeilen. Het is de ideale gelegenheid voor Alice om hem uit te leggen hoe hij rond de rolstoel die in de gang staat kan lopen, en nadien de initiële weg kan vervolgen. Het is warm en er staat een raam wagenwijd open. Dat is gevaarlijk voor Amin want hij zou er recht tegen kunnen lopen. Alice legt hem uit hoe hij zich kan beschermen tegen een obstakel in de hoogte door zijn arm uit te steken voor zijn gezicht. Nadien is het tijd voor enkele oefeningen op de trap. Hoe ga je verder als de trap uitgerust is met een hellend vlak, hoe gebruik je de stok in het naar boven en naar beneden gaan? Ze herhalen alles twee à drie keer. Amin is erg geconcentreerd en zal alle oefeningen die hij vandaag leerde in zijn buurt moeten herhalen voor de volgende sessie met Alice.

“Hoewel ze heel vermoeiend zijn, vormen de sessies een soort van ontspanning. Alice is aandachtig en luistert, ik kan met haar praten, mezelf zijn, dingen in mijn eigen tempo doen. Voor mij is het heel moeilijk om mijn blindheid te accepteren. Vroeger bleef ik thuis als een standbeeld, ik durfde niet naar buiten te gaan. Mijn familie wilde me beschermen of deed dingen voor me om het sneller te laten gaan. Het is allemaal met de beste bedoelingen, maar ik wil vooral zelfstandig zijn en niet voor alles van mijn kinderen afhankelijk zijn. Deze mobiliteitslessen zijn mijn persoonlijke nooduitgang en ik vind beetje bij beetje mijn zelfvertrouwen terug.”

De witte stok, mijn vriend.

Annick heeft haar witte stok geadopteerd.

Annick, 54, was een mantelzorger in de palliatieve zorg toen haar zicht afnam. «Ik zag allemaal kleine vlekjes, zoals kleine vliegjes in je ogen. 's Nachts kon ik niet goed zien, de kleuren waren vervaagd. De artsen stelden de ziekte van Stargardt vast. Deze tast de macula aan. Ik moest stoppen met werken, dit was

heel pijnlijk omdat ik erg onafhankelijk ben. Bovendien, moest nu net ik, die altijd alle anderen hielp, om hulp vragen. Daar had en heb ik het zelfs na 10 jaar nog steeds moeilijk mee.

Aanvankelijk kon Annick nog haar plan trekken dankzij haar restvisus, maar haar zicht bleef achteruit gaan. «Ik kon het gas van de kachel niet meer zien, ik liep tegen de muren, brak flessen, viel door ongelijkheden in de weg, ... Toen besloot ik hulp in te roepen.» Haar wil om een uitweg te vinden uit deze situatie bracht haar naar het revalidatiecentrum Horus waar Alice, de therapeute van de Brailleliga, drie jaar geleden de mobiliteitslessen met haar opstartte. «Je moet de stok echt adopteren en er een bondgenoot in zien, maar het is niet voor de hand liggend omdat dit object tot dan toe geen deel uitmaakte van mijn leven. Het kost veel tijd. Vooraleer het een automatisme wordt, gaan er uren en uren oefening aan vooraf. Nu beschouw ik mijn stok als een vriend, dankzij de stok ben ik niet meer gevallen en dankzij het grote ronde uiteinde merk ik oneffenheden en obstakels beter op. De stok blijft niet vastzitten

in gaten en in kleine scheuren of stukken gras. Ik ben veel zelfstandiger en ga overal naartoe. Mensen komen ook sneller hulp aanbieden. Mijn stok speelt een onmisbare rol in mijn relatie met anderen.»

Met mijn witte stok ga ik overal naartoe.

Voor de mobiliteitslessen bleef Annick thuis omdat ze niet naar buiten durfde te gaan. De stok is haar hulpmiddel naar vrijheid, maar het is natuurlijk geen toverstaf!

«Met een stok lopen is veel veiliger, maar de omgeving is niet veilig. In een menigte, bijvoorbeeld, blijft het gevoel van onderdrukking belangrijk ondanks de wandelstok. En dan zijn er al die voorbijgangers die tegen je lopen omdat ze te druk bezig zijn met hun gsm, er zijn niet aangekondigde wegenwerken, terrassen die op speciale tegels worden geplaatst, ... Er is nog veel sensibiliseringswerk !» Boodschap begrepen, bedankt Annick!

DE WITTE STOK: AUTONOMIE EN VEILIGHEID.

De witte stok is het basishulpmiddel bij uitstek dat blinde en slechtziende personen helpt om zich te verplaatsen. Hoewel het grote publiek de witte stok meestal associeert met volledige blindheid, is de witte stok eveneens een onmisbare en welkome hulp voor een grote groep van slechtziende personen.

3 soorten stokken, van links naar rechts: mobiliteitsstok, identificatiestok en steunstok.

De witte stok heeft verschillende functies, zo zijn er drie soorten stokken te onderscheiden:

De **identificatiestok** wordt gebruikt bij verplaatsingen om duidelijk te maken aan de omgeving dat de persoon in kwestie een visueel probleem heeft. Automobilisten, fietsers en voetgangers zullen op die manier meer aandacht schenken aan de persoon.

De **steunstok** wordt gebruikt wanneer een persoon met een visuele handicap daarenboven extra steun nodig heeft tijdens zijn verplaatsingen. Net zoals de identificatiestok is de steunstok een identificatiemiddel.

De **lange mobiliteitsstok** is langer dan de andere witte stokken opdat de gebruiker de nodige signalen tijdig zou kunnen voelen en horen

door vóór zich te «tikken». Om zich te verplaatsen moet iemand met een visuele handicap over de nodige reactietijd beschikken om de herkenningsteken en de hindernissen waar te nemen. Zich vlot en veilig verplaatsen vereist echter een opleiding in verplaatsingstechnieken. Deze technieken worden aangeleerd bij de Brailleliga. Bij een correct gebruik wordt deze stok een echt verlengstuk van de persoon en vormt deze stok een belangrijk hulpmiddel bij verplaatsingen. Daarnaast is er de lange witte stok met een roller die wordt gebruikt door vóór zich het grondoppervlak op een aftastende wijze te “rollen” (door een soort «bezem-techniek»). Dankzij het permanente contact met de grond, geeft dit meer precieze en tastbare informatie door dan de stok zonder roller.

Penvormig stokpunt

Rolpunt

Jumbo rollerbal

En de elektronische stok ?

Sommige stokken zijn uitgerust met elektronische detectiesystemen op basis van verschillende technologieën (infraroodstralen, laser, echografie, GPS). Deze elektronische stokken geven heel veel informatie aan de gebruiker, bijvoorbeeld door met behulp van trillingen aan te geven hoe ver en hoe

hoog een obstakel is. Voorlopig zijn deze stokken nog zeer duur en ook deze stokken moet je leren te gebruiken. De Brailleliga volgt deze evolutie op de voet en we komen hierop terug in de volgende editie van de Witte Stok.

Waar en hoe kan je een witte stok kopen ?

In de wet van 25 december 2006 vinden we de voorwaarden voor toekenning van de witte stok terug. Om recht te hebben op een witte stok, moet de persoon aan één van de volgende voorwaarden voldoen:

- een visuele handicap hebben van minstens 60% (Officiële Belgische Schaal ter Bepaling van de Graad van Invaliditeit);
- een voorschrift hebben van een erkende oogarts.

Hulpverenigingen voor blinde en slechtziende personen zijn verplicht ervoor te zorgen dat de persoon die een witte stok aanvraagt, aan de wettelijke vereisten voldoet. De Brailleliga biedt de eerste witte stok gratis aan wanneer iemand binnen de criteria valt.

DE BLINDENGELEIDEHOND: EEN FANTASTISCHE BONDGENOOT

Een blindengeleidehond kan een extra aanvulling zijn op de witte stok. Behalve dat hij een vriendelijke en hartverwarmende bondgenoot is, kan hij de blinde of slechtziende persoon meer zelfzekerheid geven.

De Dienst blindengeleidehonden van de Brailleliga is dus zeer waardevol. Ze is beschikbaar in alle regio's en gemeenschappen van het land en is geaccrediteerd in Brussel door COCOM, in Wallonië door AViQ en in Vlaanderen door de Cel machtiging assistentiehondenscholen.

Eva, geleidehond.

Hoe verkrijg je een blindengeleidehond bij de Brailleliga?

Wanneer een persoon met een visuele handicap de nood voelt om zich te verplaatsen met behulp van een blindengeleidehond, dient hij een bepaalde procedure te doorlopen die begint met een eerste contact met de Brailleliga. Nadia, slechtziende, ging naar de Brailleliga toen haar zicht achteruitging.

«Ik ging rechtstreeks naar mijn maatschappelijk assistent en we deden alles samen.» Laurent, ook slechtziend, nam na een ongeval contact op: «Het is al meer dan twintig jaar geleden. Ik vroeg om een blindengeleidehond en de Brailleliga hielp me.»

Na het eerste contact behandelt de Dienst blindengeleidehonden de aanvraag. Er zijn drie sleutelpersonen die zullen bepalen of een hond de oplossing is voor de aanvrager. Deze drie personen zijn de maatschappelijk assistent, de oriëntatie- en mobiliteitsinstructeur DBH en de dresseur. Ze gaan bij de aanvrager thuis en maken een evaluatie van de aanvraag op.

Athena begeleidt Laurent.

Een blindengeleidehond is niet voor iedereen: de aanvrager moet al een zekere vorm zelfstandigheid hebben, mobiliteitslessen gevolgd hebben en zich autonoom kunnen verplaatsen met een witte stok. Als er nog moeilijkheden zijn om met een witte stok te lopen, wordt er eerst een opleiding voorzien.

Op basis van de uitgevoerde evaluaties wordt de aanvraag al dan niet goedgekeurd.

Indien negatief wordt de aanvrager doorverwezen naar andere diensten die een betere oplossing zullen vinden. Indien positief, begint de opleiding van de hond.

Een opleiding in meerdere stappen.

De Brailleliga heeft drie gespecialiseerde dresseurs in dienst, waaronder Maryvonne Van Den Abeele. “We werken met de hond van begin tot einde”, legt ze uit. “Zo heb je de volledige controle over de opleiding.”

Fase 1 (4 tot 5 maanden):

Tijdens de eerste fase wordt de puppy opgevoed zoals elke andere jonge hond. Hij krijgt een algemene gewenning, leert zindelijk worden, basiscommando's uitvoeren en correctiecommando's gehoorzamen. Hij krijgt ook al een voorproefje van de eerste geleidecommando's.

Fase 2 (4 tot 5 maanden):

Tijdens de tweede fase, die wordt aangepast aan de omgeving, de situatie en de noden van zijn toekomstige baasje, wordt er dagelijks met de hond gewerkt rond zijn toekomstige takenpakket. Hij leert ook om het verband te leggen tussen zijn harnas en het geleidewerk. Maryvonne benadrukt het belang van de hond met rust te laten tijdens zijn werk: "Wanneer hij zijn harnas draagt, heeft hij al zijn concentratie nodig. Als we hem afleiden, kan hij de persoon niet meer begeleiden zoals het hoort. Zelfs de hond aaien wordt op dat moment afgeraden." Laurent bevestigt: "Mensen denken soms dat de hond aan het wandelen is en zich amuseert, maar dat is niet het geval. Hij denkt na over de beste manier om zijn baasje te helpen."

Maryvonne begint met de opleiding van Starsky.

Fase 3 (5 tot 6 maanden):

Tijdens de derde fase leert de dresseur de hond en het baasje aan om in team te werken. De persoon met een visuele handicap moet vertrouwd raken met de technieken om zich met een blindengeleidehond te verplaatsen. Hond en baasje gaan dan ook, onder toezicht oog van de dresseur, samen op pad om hun specifieke trajecten (bv. de weg van thuis naar het werk) onder de knie te krijgen.

De hond moet oplossingen zoeken bij onverwachte omstandigheden: “Als er wegenwerken zijn moet de hond duidelijk maken aan zijn baasje dat er een obstakel is en hij een nieuwe weg moet vinden.” zegt Maryvonne. Nadia wandelt vaak in haar dorp met haar hond. “Tijdens de opleiding hebben we alle trajecten die ik normaal doe geoefend: de bank, de bakker, de post, ... Ik ga ook vaak naar de mutualiteit, waar er twee identieke deuren zijn, maar Eva begeleidt mij altijd naar de juiste.”

Laurent is vaak te vinden in de stad: “Mijn vorige geleidehond Diana is momenteel in brugpensioen en mijn nieuwe hond Athena is in opleiding. Momenteel zijn we bezig met het vermijden van obstakels. En in de stad zijn ze overal, het is dus zeer intensief.”

Eva brengt Nadia altijd naar de juiste deur.

Tijdelijke overhandiging (6 tot 7 maanden):

Slagen hond en baasje voor de derde fase, dan wordt er overgegaan tot een tijdelijke overhandiging. Deze duurt 6 tot 7 maanden. Als de opleiding niet geslaagd is, zijn er twee mogelijkheden:

- de hond keert terug naar de dresseur die de opleiding verderzet;
- de hond wordt in een adoptiegezin geplaatst, dat zeer blij zal zijn om zich over hem te ontfermen.

Tijdens de proefperiode gaat de dresseur regelmatig langs om het teamwerk te evalueren en bij te sturen indien nodig. “We willen er zeker van zijn dat alles goed loopt en dat de hond goed blijft luisteren naar de instructies van zijn baasje.” legt Maryvonne uit. Het spreekt voor zich dat de persoon altijd de dresseur of de Dienst blindengeleidehonden kan contacteren in geval van problemen of voor bijvoorbeeld het aanleren van een nieuw traject. Dat deed Nadia: “Ik wou naar een regiohuis van de Brailleliga gaan en dat traject kende ik niet. Ik heb contact opgenomen met de dresseur en we zijn samen gegaan. Zo leert de hond de weg en zich te oriënteren.”

Enkele nuttige aanbevelingen.

Bij huisdieren zoals honden, zijn we soms geneigd hun aard te vergeten. Goed om te weten is dat een hond in de natuur in een soort roedel leeft waar een vrij strikte hiërarchie heerst. Hij gehoorzaamt het alfadier, diegene die de orders geeft en regelt. De blinde of slechtziende persoon wordt dus als het ware de roedelleider.

We moeten dus zeker niet aarzelen om de samenwerking te verbeteren door streng, precies en duidelijk te zijn. De hond moet alle instructies begrijpen. Laurent is altijd consistent: «Mijn hond moet begrijpen wat ik van hem verwacht, daarom gebruik ik altijd dezelfde woorden. Elke keer als ik moet zitten, heb ik het bijvoorbeeld over ‘bank’.”

Tot slot is het belangrijk op te merken dat we in een team zorg dragen voor de andere. Als de blindengeleidehond er is om zijn baasje te helpen zijn zelfstandigheid te verbeteren, moet het baasje ook voor de hond zorgen door hem goed te voederen en hem voldoende aandacht te geven. «Ik zie dat in een algemene context», zegt Nadia. «Eva is mijn gids, maar ook mijn begeleider. Ze beschermt mij en dat is geweldig. Zij is mijn vriendin en in ruil draag ik zorg voor haar.” Een gedachte die Laurent volledig deelt: «De blindengeleidehond maakt deel uit van mijn familie. «

Eva beschermt me.

De hond moet minstens een half uur per dag naar buiten kunnen op een geschikte plek. Dit is een ideaal moment voor baasje en hond om samen plezier te maken en een goede band te krijgen. Maryvonne merkt op dat dit

een zeer positief punt is voor het evenwicht in het sociale leven van mensen met een visuele handicap: «Ze gaan vaker naar buiten en merken dat mensen hen vaker begroeten. Voorbijgangers zijn minder bang om naar hen toe te gaan en vragen hen of ze hulp nodig hebben. De hond wordt echt een voorwendsel om de persoon te benaderen. In sommige gevallen helpt de hond ook om nieuwe sociale contacten te leggen en er plezier in te vinden.» Nadia bevestigt: «Mensen zien dat ik een blindengeleidehond heb, maar ze bieden nog steeds hulp, vooral bij een verkeerslicht.»

Starsky: de nieuwe blindengeleidehond van de Brailleliga.

Starsky is de nieuwe blindengeleidehond in opleiding bij Maryvonne. Deze schattige golden retriever leert op dit moment de basisregels.

Maryvonne werkt met een beloningssysteem: «In eerste instantie krijgt hij een brokje als hij een taak correct voltooit. Nadien niet meer. Wanneer de persoon de hond krijgt, moet hij niet aarzelen om met hem te praten en hem te vertellen wanneer hij iets goed of slecht doet. De intonatie van de stem is erg belangrijk. Als je op een neutrale toon bravo tegen de hond zegt, zal de hond het niet begrijpen. Je moet opgewekt zijn.» Starsky was gedurende zijn bezoek aan de Brailleliga heel braaf, daarom kreeg hij een beloning van Maryvonne. We danken ze allebei en wensen hen veel succes.

Starsky, het nieuwe hondje.

De beschikbare financiële middelen.

De regionale agentschappen komen gedeeltelijk en onder bepaalde voorwaarden tussen met een forfaitair bedrag in de aanschaf- en opleidingskosten van de blindengeleidehond. In Brussel komt Phare tussen met een bedrag van 6000 euro. In Wallonië kent de AViQ een bedrag van 5000 euro toe. In Vlaanderen kent het VAPH 13.169,49 euro toe.

Wanneer iemand niet in aanmerking komt voor deze financiële ondersteuning, draagt de Brailleliga de kosten. Elke gift aan de Dienst blindengeleidehonden is nuttig: ze dekt medische kosten, de kosten voor voeding en de verschillende trainingsfases. Zo kunnen we met een gift van 100 euro al een harnas aankopen.

Binnen enkele maanden zal hij geleidehond zijn.

OPENBAAR VERVOER: GRATIS MAAR NIET EENVOUDIG.

Multimodaliteit is het thema van de Europese Week van de Mobiliteit 2018. De ideale gelegenheid om de ‘zachte’ alternatieven voor de privéauto in de kijker te zetten. Onder deze alternatieven verstaan we het openbaar vervoer, de fiets, autodelen,... Het spreekt natuurlijk voor zich dat het enige echte alternatief voor mensen met een visuele handicap het openbaar vervoer is. Om hiervan gebruik te maken beschikken mensen met een visuele handicap over “de nationale verminderingskaart openbaar vervoer” en de “kaart kosteloze begeleider”.

Nationale verminderingskaart.

Deze kaart is persoonlijk en de houder van de kaart moet een permanente invaliditeit van ten minste 90% hebben als gevolg van een oogaandoening. Met deze kaart kan de blinde of slechtziende persoon vrij en gratis reizen op het hele NMBS-netwerk (enkel in tweede klasse¹ en binnen België), het netwerk van MIVB in Brussel, het netwerk van De Lijn in Vlaanderen en van de TEC in Wallonië. De ‘Nationale Verminderingskaart voor het openbaar vervoer’ voor blinde en slechtziende personen wordt uitgereikt door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-Generaal Personen met een handicap, en niet door NMBS. De kaart blijft altijd geldig.

¹ Om in eerste klasse te reizen met de trein moet je een extra ticket kopen “klasseverhoging” enkel of heen- en terug. De prijs wordt berekend volgens het tariefverschil tussen de twee verschillende klassen. Zowel in eerste als in tweede klasse reist de blindengeleidehond gratis mee.

Kaart kosteloze begeleider.

Deze kaart wordt uitgeschreven op naam van de persoon met een visuele handicap. Dankzij deze kaart kan de begeleider gratis meereizen. De begeleider reist dus gratis, in dezelfde klasse en op hetzelfde traject zonder dat hij of zij zelf een ticket moet kopen. De begeleider dient 12 jaar of ouder te zijn. De kaart, geldig op alle openbaar vervoernetwerken, wordt uitgegeven door de NMBS op vertoon van documenten waaruit blijkt dat de aanvrager voldoet aan een van de vereiste voorwaarden. Het kan gaan om een vermindering van

De tram om zich te verplaatsen in Brussel.

de autonomie van ten minste 12 punten (8 punten voor een kind onder de 12 jaar) volgens de beoordelingsgids van de FOD Sociale Zekerheid, een blijvende invaliditeit van ten minste 80% of een handicap die recht geeft op een Categorie III of hogere integratietegemoetkoming.

De twee kaarten kunnen in combinatie gebruikt worden. De Sociale dienst van de Brailleliga staat klaar om vragen te beantwoorden of om te helpen een dergelijke kaart aan te vragen of om de hernieuwing van het gratis abonnement te regelen.

Van papier naar plastic: de MOBIB-kaart.

De wereld wordt meer en meer digitaal en dat zien we ook in de openbaar vervoersector. De papieren tickets maken bijvoorbeeld geleidelijk aan plaats voor de plastic MOBIB-kaart die sterk lijkt op een bankkaart. MOBIB is een acroniem voor MOBility In Belgium². Deze kaart is uitgerust met een microchip en is op zich geen vervoersbewijs, maar je kan er je betaald of gratis vervoersbewijs (abonnement, ticket,...) op zetten. De kaart zelf is niet gratis, zelfs niet voor mensen met een handicap. Het kost 5 euro om deze kaart aan te maken en ze blijft geldig gedurende een periode van 5 jaar vanaf de uitgavedatum.

De voordelen van MOBIB.

Volgens de transportbedrijven zijn de voordelen van MOBIB talrijk, hoewel dat niet noodzakelijkerwijs zo is voor blinde en slechtziende personen. Zo kan je in geval van diefstal of verlies het saldo van je kaart terugvragen, kan je de kaart online opladen en kan je ze voor diverse andere diensten zoals autodelen of een fiets huren gebruiken. In de toekomst is het ook de bedoeling om over te schakelen naar een enkele MOBIB-kaart voor het hele land. In de tussentijd geeft elk transportbedrijf nog steeds zijn eigen MOBIB-kaarten uit, je kan er echter wel vervoersbewijzen van andere transportbedrijven opzetten.

Om het openbaar vervoer te kunnen nemen, volstaan de nationale verminderingskaart en de kaart kosteloze begeleider normaal. Houders van

² Het gaat hier alleen om de MOBIB-kaart op naam en niet om de anonieme oplaadbare “basic” MOBIB-kaart die aan een derde uitgeleend kan worden en waar alleen prestatietickets op mogen staan en geen abonnementen of verminderingskaarten op naam.

dergelijke kaarten hebben dus over het algemeen geen MOBIB-kaart nodig, alleen in een zeer specifiek geval wel. We hebben het hier over de automatische poortjes van de metro. Vandaag is dat voornamelijk in de metro en de premetro in Brussel. Om de ondergrondse perrons te kunnen bereiken moet je door deze poortjes en om de poortjes te openen heb je een MOBIB-kaart nodig.

De MOBIB-kaart is nodig om de metro te betreden en te verlaten.

De nationale verminderingkaart en de kaart kosteloze begeleider³ kunnen op de MOBIB-kaart gezet worden, net zoals alle andere abonnementen. We merken wel dat het voor onze cliënten niet altijd eenvoudig is om over te stappen naar een MOBIB-kaart.

De keerzijde van de medaille.

Tot voor kort kon een blinde of slechtziende persoon die een MOBIB-kaart van de MIVB wou kopen terecht bij een gespecialiseerde dienst voor mensen met een handicap. Na een herstructurering bij de MIVB moet deze persoon nu naar een van de zes «Bootiks» of kiosks gaan. In deze kiosks kan je

³ Opgelet: de kaart kosteloze begeleider kan niet gebruikt worden zonder een geldig ticket van een minder mobiel persoon (standaardabonnement, RVV-kaart of nationale verminderingkaart).

terecht voor je persoonlijke MOBIB-kaart, maar ook voor het volledige gamma vervoersbewijzen, gratis of sociale abonnementen (J: 6-11 jaar, S: OCMW, Leefloon of Equivalent Leefloon ontvangen, RVV-statuuut en 65+). De nationale verminderingskaart en / of de kaart kosteloze begeleider kunnen dus in een van deze Bootiks op de nieuwe MOBIB-kaart geladen worden. Het duurt maximaal 5 werkdagen voor het activeren van het contract.

De Brailleliga adviseert om een aanvraag in te dienen bij de Sociale dienst voor deze stap. Zij kunnen de wachttijd inkorten of zelfs teniet doen.

We nemen nog een ander voorbeeld van een blinde of slechtziende persoon die in Wallonië woont en een MOBIB-kaart van de TEC heeft. Deze persoon wil naar Brussel reizen en daar het openbaar vervoer nemen. Tot op de dag van vandaag is het niet mogelijk om de nationale verminderingskaart en de kaart kosteloze begeleider op het MIVB-netwerk te laden. Dit kan alleen worden gedaan op MIVB MOBIB-kaarten, terwijl een abonnement of een betaald ticket van het Brusselse netwerk kan worden geladen op een MOBIB-kaart van de TEC. Je zal dus je ritje moeten betalen tenzij je een tweede MOBIB-kaart koopt die is uitgegeven door de MIVB. Want je hebt een MOBIB-kaart nodig om door de poortjes te gaan.

Hetzelfde geldt voor de Franstalige reiziger uit Brussel of Wallonië die een MOBIB-kaart uit zijn regio heeft en op vakantie naar de zee gaat. Om de beroemde kusttram van De Lijn te kunnen nemen, zal hij geen andere keus hebben dan zijn nationale verminderingskaart en / of zijn kaart kosteloze begeleider te tonen. Het probleem is dat deze documenten geschreven zijn in de taal van Voltaire, en dat de controleurs niet verplicht zijn het Frans machtig te zijn. Of deze kaarten aanvaard worden hangt op dat moment dus volledig af van de goodwill van de chauffeurs en daarover heerst er dus onzekerheid.

Een vereenvoudiging van het systeem voor personen met een handicap?

De transportbedrijven van het openbaar vervoer begrijpen de problematiek en zijn bezig met een harmonisering van de verschillende systemen. De verspreiding van de mobiliteitsbevoegdheden en de ondersteuning van personen met een handicap over verschillende beleidsniveaus ligt mee aan de basis van de complexiteit van de problematiek die jammer genoeg maar al te vaak negatieve gevolgen geeft voor gebruikers met een handicap.

De Brailleliga volgt dit dossier van nabij op om druk te kunnen zetten bij de bevoegde autoriteiten. Blinde en slechtziende personen die problemen ondervinden met het openbaar vervoer worden aangemoedigd de Sociale dienst te contacteren. Daar kunnen ze alle meest recente informatie en concrete hulp voor hun probleem krijgen.

*Een vraag over het openbaar vervoer?
Neem contact op met onze Sociale
dienst.*

Interessante alternatieven.

De openbaar vervoersector ontwikkelt voor Personen met beperkte mobiliteit (PBM) collectieve transportdiensten van deur tot deur die je op voorhand kan reserveren. De chauffeurs kregen een speciale opleiding en de voertuigen zijn aangepast aan de behoeften van de PBM's (lift, verankering voor rolstoelen, ...). Deze diensten zijn over het algemeen betalend, maar de prijzen liggen veel lager dan die van een gewone taxi.

MIVB: TaxiBus.

TaxiBus is een van deur tot deur vervoersdienst die op aanvraag werkt en enkel bestemd is voor personen met een handicap die over een attest beschikken uitgereikt door de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. Het kost € 1,70 per ritje, op voorhand te betalen met de bankkaart. Per betaling moet je minstens 10 (en maximum 50) ritjes kopen. Het is een gemeenschappelijke dienst. Dit betekent dat TaxiBus zijn reisweg aanpast als er verschillende vervoersaanvragen gecombineerd kunnen worden om andere personen op te halen of af te zetten. De gratis begeleiders (personen of blindegeleidehonden) zijn inbegrepen. Om van deze dienst gebruik te kunnen maken moet je je op voorhand inschrijven en alle nodige attesten voorleggen. Ieder transport moet op voorhand gereserveerd worden, ten laatste de avond voor de verplaatsing. De reservatie gebeurt online of telefonisch. De Taxibus rijdt van maandag tot zaterdag, behalve op feestdagen, van 5 uur 's ochtends tot 1 uur 's ochtends. Hij rijdt in het grondgebied van het Brussel Hoofdstedelijk Gewest en in een beperkt gebied rond de reguliere netwerkverbindingen die buiten de regio liggen.

TEC: Speciale PBM-diensten.

In Wallonië biedt de TEC een vergelijkbare service als TaxiBus aan

PBM's. De prijs komt overeen met het reguliere TEC-tarief, maar de dienst is gratis voor houders van een 65+-kaart. De dienstverlening kan echter verschillen van zone tot zone.

De Lijn: BelBus.

De BelBus is in tegenstelling tot de bovenvermelde initiatieven niet enkel voor personen met een handicap. De Belbus haalt alleen passagiers op en zet alleen passagiers af aan de vooraf gereserveerde haltes. Deze dienstverlening heeft als doel moeilijk bereikbare zones of meer landelijke gebieden te bedienen. De tarieven lopen gelijk met de gewone tarieven van De Lijn. De reservatietijden en -voorwaarden verschillen enigszins van provincie tot provincie. De dienst werkt op zon- en feestdagen, maar reservaties moeten op werkdagen worden gedaan.

Het diversiteitsplan, een meerwaarde voor elk bedrijf

Meer verscheidenheid aan talent en ervaring maakt elk bedrijf sterker. Met het diversiteitsplan helpt Actiris werkgevers inspelen op een maatschappij in verandering.

Ontdek snel meer over onze gratis begeleiding en financiële ondersteuning.

www.actiris.be/diversite
02/505 77 05
servicediversite@actiris.be

nous cultivons la diversité
diversiteit, daar werken we mee

 actiris.brussels
de weg naar werk

Met de steun van het Europees sociaal fonds

68^E TOMBOLA: HET NUTTIGE AAN HET AANGENAME KOPPELEN!

De grote Tombola van de Brailleliga is aan haar 68e editie toe! Wat een prestatie! Door deel te nemen biedt je concrete hulp en ondersteuning aan blinde en slechtziende personen in België. Misschien word je in ruil wel één van de gelukkige winnaars. In totaal zitten er 5900 prijzen in de prijzenpot. De eerste prijs is € 75.000 aan

Hyundai i10

Elektrische fiets

Staatsfondsen, maar je kan ook een auto, een elektrische fiets, reizen, tablets,... winnen.

Televisie

Bongo Luxehotels

In de prijzenpot zit er voor ieder wat wils: multimedia, waardebonnen voor reizen, aankoopbonnen,... Al onze prijzen zijn nieuw, van goede kwaliteit en vallen nog binnen de garantie. Door de jaren heen werden nieuwe deelnemers als snel trouwe deelnemers die deze onvervangbare manier om blinde en slechtziende personen te helpen appreciëren.

Hogedrukreiniger

Een complete lijst met alle prijzen en het reglement van de Tombola vind je terug op onze website: www.braille.be/tombola.

Opblaasbare jacuzzi

Robot grasmaaier

Gift card Neuhaus

Reflex fototoestel

Hoe deelnemen aan de Tombola ?

1 boekje = 5 biljetten + 1 gratis biljet, dus 6 winstkansen!

Prijs:

1 biljet = € 3,40 [€ 2,40 + € 1*]

1 boekje = € 13 [€ 12 + € 1*]

2 boekjes = € 25 [€ 24 + € 1*]

3 boekjes = € 37 [€ 36 + € 1*]

4 boekjes = € 49 [€ 48 + € 1*]

5 boekjes = € 60 [geen verzendingskosten]

* Verzendingskosten van de biljetten en van de resultaten van de Tombola 2018

Stort het gewenste bedrag op het rekeningnummer van de Tombola: BE10 0003 0019 6004 – BPOTBEB1. Schrijf als mededeling je naam en adres. De biljetten worden binnen de drie weken opgestuurd.

Je kan ook tombolabiljetten kopen in de BrailleShop in de hoofdzetel van de Brailleliga, Engelandstraat 57 1060 Brussel. De biljetten zijn te koop tot de dag van de trekking op 10/12/2018 om 12 uur.

04/12/2018 : Afsluitdatum Tombola.

10/12/2018 : Openbare trekking om 15 uur in de hoofdzetel van de Brailleliga, onder toezicht van gerechtsdeurwaarder Meester Peter Walravens.

De lijst met de winnende nummers zal te raadplegen zijn op onze website (www.braille.be/tombola) vanaf 12/12/2018. De lijst zal eind december per post verstuurd worden aan alle deelnemers.

De winnaars van de speciale trekking van 2017 die hun prijs kwamen ophalen op 17/11/2017

Contact:

Je kan met alle vragen in verband met de Tombola terecht bij de Brailleliga: telefoneer naar 02 533 33 33, stuur een mail naar tombola@braille.be of schrijf een brief naar: Brailleliga – Tombola, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel.

Wat doen we met de opbrengst ?

Door deel te nemen aan onze Tombola, steun je de gratis diensten van de Brailleliga. Vorig jaar hielp de Brailleliga meer dan 15.000 blinde of slechtziende personen, van alle leeftijden en uit alle regio's van het land. Dit

jaar zullen we dankzij de opbrengst van de Tombola blinde en slechthziende personen helpen hun dagelijkse zelfstandigheid terug te winnen zodat ze terug deel kunnen nemen aan het sociale leven.

Opnieuw leren hoe anders te leven wordt mogelijk gemaakt dankzij jouw hulp.

De Brailleliga zal hen begeleiden om hun handicap te leren aanvaarden door hen verplaatsingstechnieken aan te leren, hen kennis te leren maken met verschillende hulpmiddelen voor het dagelijkse leven en met aangepast materiaal waardoor ze kunnen communiceren, schrijven en werken. Tijdens onze aangepaste vrijetijdsactiviteiten kunnen ze andere mensen met een visuele handicap ontmoeten. Zorgen voor hun kinderen of kleinkinderen zal niet langer een bron van stress zijn. Ze leren zonder angsten het huis te verlaten of om te koken zonder risico op snij- of brandwonden,...

Bedankt dat je ons helpt om dit allemaal waar te maken!

HYUNDAI

Auto 5

Neuhaus
 — BRUSSELS 1857 —

POUR LES MAKERS
Brico
 SAINT-GILLES

BONGO

GALERIA
INNO
AMBIENT STORE

WALIBI Canon
Media Markt®
sodexo not average travel with the Magazine **Plus** **NOVOTEL**
magazine HOTELS & RESORTS

Ontdek ons op
veolia.com

NIET MEER BLIND DANKZIJ HET BIONISCH OOG.

In maart hebben Dr. Fanny Nerinckx, oogarts en netvlieschirurg in het UZ Gent, en haar team, voor het eerst in België een patiënt met een erfelijke oogziekte behandeld met een implantaat in het netvlies, ook wel bekend als bionisch oog. Dankzij deze ingreep kan de patiënt nu opnieuw vormen onderscheiden zoals ramen, deuren en silhouetten van mensen. Om meer te weten te komen over deze ingreep zijn we Dr. Nerinckx gaan opzoeken in het UZ Gent.

Wat is het bionisch oog en hoe werkt het?

Het bionisch oog of het implantaat kreeg de naam Argus II Retinal Prosthesis System of kortweg Argus II en werd ontwikkeld door Second Sight Medical Products. Het systeem herstelt het zicht niet, maar vervangt gedeeltelijk de functie van het aangetaste netvlies door een systeem met minicamera, zakcomputer en implantaat. De persoon draagt een bril uitgerust met een minicamera in het midden van het montuur. Deze camera zendt de beelden naar een kleine draagbare computer. De computer vertaalt de beelden en zendt ze via een antenne op de bril naar het implantaat op het netvlies. Het implantaat werkt zoals de afgestorven lichtgevoelige cellen en stimuleert via 60 elektroden de nog intacte zenuwcellen van het netvlies. De zenuwcellen sturen het signaal via de oogzenuw naar de hersenen waar zich dan uiteindelijk het beeld vormt. Voor de patiënt lijkt het alsof hij/zij opnieuw beelden en/of vormen kan waarnemen.

Wie komt er in aanmerking voor de behandeling?

Het implantaat is enkel van toepassing bij patiënten die een ziekte hebben van het netvlies waar alleen de fotoreceptoren, de lichtgevoelige cellen, aangetast zijn. De rest van het netvlies en zeker de oogzenuw moeten nog intact zijn. Het implantaat stuurt de prikkels namelijk via de normale optische banen, zoals hierboven beschreven. Een bijkomende en cruciale voorwaarde is dat de persoon niet blind geboren mag zijn. De patiënt moet ooit nog gezien hebben om de signalen die naar de hersenen gestuurd worden te kunnen interpreteren. Mensen die bijvoorbeeld aan retinitis pigmentosa lijden, een erfelijke oogaandoening waarbij de lichtgevoelige cellen aan de binnenkant van het oog degenereren, kunnen in aanmerking komen voor een bionisch oog.

Wat zijn de verwachtingen na de operatie?

Natuurlijk is er altijd eerst een ingreep nodig. De operatie zelf duurt toch ongeveer vier uur aangezien er een deel rond het oog en een deel in het oog aangebracht wordt. Op zich is het geen zware operatie voor de patiënt. Als er geen complicaties zijn, kan de patiënt de dag zelf al naar huis.

De revalidatie na de operatie daarentegen duurt lang en is zeer intensief voor de patiënt. Het welslagen van de behandeling hangt volledig af van de motivatie van de patiënt zelf. Deze moet de signalen die de hersenen krijgen opnieuw leren interpreteren en alle verschillende vormen opnieuw zien te onderscheiden. De patiënt moet zelf veel werken en veel oefenen om zo veel mogelijk zelfstandigheid te herwinnen en het maximale uit het implantaat te halen.

Kan dit systeem in de toekomst ook gebruikt worden voor andere types oogaandoeningen?

Jammer genoeg blijft het gebruik heel beperkt omdat er veel voorwaarden zijn om in aanmerking te komen voor het bionisch oog. Bij glaucoom bijvoorbeeld is de oogzenuw niet meer intact dus kan het systeem niet gebruikt worden. In de Verenigde Staten zijn ze wel bezig met een klinische studie waarbij het implantaat rechtstreeks in de hersenen geplaatst wordt. Deze techniek gaat weer een stap verder want zelfs mensen die geen oog hebben, zouden zo in aanmerking kunnen komen voor het bionisch oog. De voorwaarde dat de patiënt ooit moet gezien hebben, blijft bij deze techniek wel van toepassing.

Hoe gaat het ondertussen met de mevrouw die in maart geopereerd werd?

Deze 73-jarige dame staat nu al heel ver in haar revalidatie, maar ze kan nog veel verbeteren. Voor de operatie was ze al 10 jaar blind en nu haalt ze wereldwijd de beste testcores van alle mensen die een implantaat hebben. Zoals eerder aangehaald is de motivatie van de patiënten heel belangrijk. Het is de sleutel tot succes van de ingreep. Zij begrijpt de signalen die het implantaat naar de hersenen stuurt heel goed en ze kan ze goed linken aan hetgeen ze vroeger zag. Ondertussen kan ze zien met veel contrast. Ze kan bijvoorbeeld witte borden zien staan op een donker tafelkleed, ze kan zien of een deur open of dicht is en op straat kan ze het zebrapad en de borduren zien. Gezichten onderscheiden kan dan weer niet en dat zal ook nooit lukken.

Heel belangrijk om te onthouden is dat het bionisch oog het zicht niet herstelt. Het implantaat moet gezien worden als een hulpmiddel zoals een witte stok of een blindegeleidehond. Het is geen genezing van de ziekte en geeft het zicht niet terug. Maar het geeft heel veel zelfstandigheid terug aan de mensen en dat is het hoofddoel van deze ingreep.

BRAILLETECH: TECHNOLOGIE TEN DIENSTE VAN DE VISUELE HANDICAP.

Dankzij verschillende technologische hulpmiddelen kunnen blinde en slechtziende personen communiceren en informatie raadplegen. BrailleTech, de jaarlijkse hulpmiddelenbeurs georganiseerd door de Brailleliga, is de gelegenheid bij uitstek om deze handige hulpmiddelen te ontdekken. Deze kunnen je helpen bij studies, werk, dagelijks leven en vrijetijdsactiviteiten.

De beeldschermloep met spraak is een gekend en populair hulpmiddel. Deze wordt ook wel voorleesloep genoemd. Het filmt een document, het wordt uitvergroot op een scherm en de tekst wordt voorgelezen door een synthetische stem. Enkele voorbeelden van beeldschermloepen met spraak zijn: Vocatex (Koba Vision), Onyx OCR (Sensotec), Da Vinci (VoiZi), Clearview Speech (Optelec), i-See Speech (Van Lent Systems),...

Voor een aantal low-vision oplossingen komt het VAPH tussen, indien men ingeschreven werd voor de leeftijd van 65 jaar. De maatschappelijk assistent van jouw regio kan u daarover inlichten.

Bij de recente technologische hulpmiddelen merken we de Iris Vision (Koba Vision) op. Het is een draagbare vergrotingsbril die gebruikmaakt van virtual reality en een gezichtsveld biedt van 70 graden. Je kan dit gebruiken aan je bureau, in de zetel, in de tuin, om te knutselen en zelfs om straatnamen te lezen. Meer info: <https://irisvision.com/>

De OrCam MyEye 2 (Egra Engelen en Koba Vision) is een apparaatje dat je vastmaakt aan een bril en fungeert als mobiel voorleestoestel. Je wijst met je vinger naar een tekst en de camera die is vastgehecht aan de bril leest de tekst voor. Het kan ook gezichten herkennen die het eerder heeft opgeslagen. Via barcodes kan het producten identificeren. Deze functie is nog niet beschikbaar in België. Momenteel gebeurt de productherkenning aan de hand van opgeslagen producten (zoals de gezichtsherkenning). In vergelijking met de vorige versie is deze lichter, draadloos en eenvoudiger in gebruik. Meer info: <https://www.orcam.com/nl/>

Handige apps!

Er bestaan ook verschillende apps die weinig tot niets kosten en die als hulpmiddel dienen voor personen met een visuele handicap met een smartphone of tablet. Het besturingssysteem iOS (voor iPhone en iPad van Apple) blijft, in vergelijking met Android, de grote favoriet bij blinde en slechtziende personen. We zetten enkele apps op een rijtje:

Tekstherkenning:

KNFB Reader

KNFB Reader: zet gedrukte teksten om in spraak, dit in 23 talen. Betalende app (110 euro) die werkt op iOS en Android. Meer info: <https://knfbreader.com/>

Prizmo Go: zelfde functie als de KNFB Reader. Een 'scan'-app, die makkelijk te bedienen is met VoiceOver. Er is één knop - een grote, blauwe bol onderaan het scherm - waarmee men door

dubbeltikken een foto kan nemen. Daarna kan het document voorgelezen, vergroot, aangepast en opgeslagen worden. Voorlopig enkel voor iOS. Gratis met bijkomende opties die betalend zijn (lage prijzen). Meer info: <https://creaceed.com/prizmogo>

Seeing AI: bundelt verschillende functies in één app. Denk onder andere aan kleur-, licht-, geld-, persoons-, product- en tekstherkenning. Momenteel wel nog gedeeltelijk met Engelse stem en enkel voor iOS. Gratis. Meer info: <https://www.microsoft.com/en-us/seeing-ai/>

Om op te nemen:

Naast de bestaande opnamefuncties van iPhone en iPad zijn er 2 apps (betalend maar aan een lage prijs) die snel zijn en gemakkelijk in gebruik:

Audiomémo: opnemen van geluid, dictafoon-functie. Voor iOS en Android.

RecUp: slaat audiobestanden meteen op in Dropbox, dus op alle apparaten waarop deze opslagsoftware is geïnstalleerd. Ideaal voor onmiddellijk gebruik en het opnemen van memo's. Enkel voor iOS.

Om te lezen:

voice dream Voice dream: dé applicatie voor het inlezen van audioboeken voor gespecialiseerde bibliotheken. Betalende app.

Financieel beheer:

Money Reader: herkent bankbiljetten door er met je camera over te bewegen. Een foto nemen is niet nodig. Enkel voor iOS. Gratis. Meer info: <http://www.looktel.com/moneyreader>

Pom: praktische app waarmee je een foto neemt van de overschrijvingsstrook van een factuur en deze dan automatisch kan worden betaald. Gratis. Voor iOS en Android.

Doccle: zelfde functie als Pom. Laat toe om financiële documenten te beheren. Gratis. Voor iOS en Android.

Verplaatsingen:

BlindSquare: geeft onder andere straat- en winkelnamen aan zoals een ware stadsgids. Enkel voor iOS en betalend (43,99 euro). Meer info: <http://www.blindsquare.com/>

Moovit: geeft informatie over het openbaar vervoer: vertragingen, spoorwijzigingen, hoe lang nog voor het afstappen, meldingen wanneer je af moet stappen. Voor iOS en Android. Gratis. Meer info: <https://moovit.com/>

NMBS app: geeft reistijden en eventuele vertragingen van het openbaar vervoer en dan vooral de trein weer. Er kan ook een route op voorhand geraadpleegd en geactiveerd worden. Vrij eenvoudig in gebruik. Gratis. Meer info: <https://www.belgiantrain.be/nl/travel-info/prepare-for-your-journey/use-the-sncb-app/>

Gezondheid:

Libre Link Up: om glucosewaarden bij te houden. Voor iOS en Android, gratis.

Overige apps:

TapTapSee: je neemt een foto van een voorwerp door twee keer op het scherm te tikken en de app geeft een korte beschrijving van wat er op de foto te zien is. Gratis. Meer info: <https://taptapseeapp.com/>

Be My Eyes: via deze app kan je live hulp inroepen van een ziende vrijwilliger. Dit gebeurt via een videoverbinding. De vrijwilliger kan dan bijvoorbeeld een product beschrijven of jou helpen oriënteren. Gratis. Meer info: <https://www.bemyeyes.com/>

Earcatch: zorgt voor audiodescriptie voor films en series. Gratis voor zowel iOS als Android. Meer info: <http://earcatch.nl/>

Color Say: beschrijft kleuren. Meer info: <http://www.whitemarten.com/en/colorsai>

Boop Light Detector: stelt verschillende lichtniveaus vast en interpreteert deze met geluid. Meer info: <http://arii.github.io/boop/>

...

Afspraak op BrailleTech!

Heb je een visuele handicap of ken je iemand met een visuele handicap? Kom dan op 18, 19 of 20 oktober naar onze hulpmiddelenbeurs BrailleTech. Er staan verschillende initiaties en infosessies op het programma.

GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN: ONS MEMORANDUM.

Op 14 oktober 2018 begeven we ons naar de stembussen voor de gemeentelijke en provinciale verkiezingen. Naast puur politieke kwesties, is deze verkiezing belangrijk omdat het gaat om de machtsniveaus die zich het dichtst bij de burgers en hun dagelijkse bekommelingen bevinden. Daarom heeft de Brailleliga het memorandum met als onderwerp «7 stappen naar meer inclusie» opgesteld. Dit in overleg met blinde en slechtziende personen (zie De Witte Stok n° 4 van 2017). Deze tekst werd eind 2017 naar politici gestuurd opdat ze in hun programma's maatregelen opnemen om de inclusie van blinde en slechtziende personen in onze samenleving te bevorderen.

De 7 behandelde thema's zijn:

1. Het onthaal van personen met een handicap in de gemeente;
2. De deelname van blinde en slechtziende personen aan het publieke en politieke leven;
3. Toegankelijkheid van openbare gebouwen en mobiliteit;
4. De inclusie van leerlingen met een visuele handicap in gemeentescholen;
5. De toegang tot werk voor werknemers met een visuele handicap en het respect van de gemeenten voor het opgelegde streefpercentage voor de aanwerving van personen met een handicap;
6. Het beleid inzake senioren met een visuele handicap;
7. De toegang tot aangepaste en betaalbare woningen.

Voor meer informatie over onze aanbevelingen, aarzel niet om ons memorandum te raadplegen. Je kan deze verkrijgen op eenvoudig verzoek via: info@braille.be, tel. 02 533 32 11 of raadpleeg onze website www.braille.be.

STAGE AAN ZEE : WAAR BIJLEREN EN ONTSPANNEN HAND IN HAND GAAN.

De stage aan zee werd afgesloten met een initiatie in het verkeerspark op vrijdag 6 juli 2018. Voor de meeste onder de 16 blinde of slechtziende deelnemers tussen 6 en 12 jaar was het besturen van een go-cart op een gesloten circuit een primeur.

“Over het algemeen denken de ouders van een kind met een visuele handicap dat dergelijke activiteiten niet toegankelijk zijn voor hun kind. Hier dompelen wij hen met veel plezier onder in het zalige gevoel van rijden op vier wielen op een veilig en afgesloten parcours onder het goedziend oog van de gespecialiseerde therapeuten van de Brailleliga. Blinde en slechtziende kinderen oriënteren zich op een stem of een fluitje», zegt Adeline Fischer, verantwoordelijke voor Horus in de Brailleliga.

Initiatie met go-carts.

Unieke ervaring bij de brandweer!

Tijdens hun stage kon de groep enkele unieke ervaringen opdoen. Ze namen deel aan activiteiten die specifiek voor hen werden gereserveerd. Zo verwelkomden de brandweerlieden van De Haan de kinderen en kregen ze een rondleiding in de kazerne. Ze mochten in de kooi van de ladder zitten en deden een ommetje in de brandweerwagen met een loeiende sirene. Op de tweede dag trok de groep naar het Boudewijn Seapark. Daar bezochten ze samen met de verzorgers de zeeleeuwen en dolfijnen die ze mochten aanraken en laten dansen en zingen. Een uitzondering speciaal voor hen.

Dolfijnen aaien.

«De zelfstandigheidsstage van de Brailleliga is veel meer dan alleen een stage. Het is een gespecialiseerde stage, begeleid door professionals in de visuele handicap. Wij streven naar therapeutische doelen op een speelse manier», benadrukken de organisatoren. De individuele moeilijkheden van elk kind worden tijdens het verblijf bekeken en daar wordt aan gewerkt. Deze doelstellingen zijn heel divers en zijn gelinkt aan de verschillende noden. Zo kan je moeten leren om op te staan en voor jezelf te zorgen met aangepaste apparatuur, om voedsel op een veilige manier te leren snijden, om je uurwerk met contrast op de juiste manier te leren gebruiken, om de openbare weg veilig te leren oversteken, om de tafel af te leren ruimen, om de verschillende euromunten te leren herkennen, om je schoenen zelfstandig aan te doen, je rug te wassen, je boterham te smeren,...

Leren veters strikken.

Dankzij het advies van de begeleiders en hun constante follow-up leren de kinderen heel wat bij. Voor het vertrek kennen de kinderen elkaar niet en na een paar dagen vormen er zich hele hechte vriendschappen, die heel vaak nog tot lang na de stage blijven bestaan. Alle kinderen hebben een visuele handicap en worden dus dagelijks met dezelfde moeilijkheden geconfronteerd. Dat creëert een band en zorgt ervoor dat ze zich gemakkelijker gaan openstellen zonder enige druk van de buitenwereld. Ze krijgen meer zelfvertrouwen en dat komt hun dagelijkse activiteiten ten goede.

Mooie herinneringen aan het kamp!

Op het einde van de week konden de ouders een blij kind oppikken dat heel wat bijgeleerd had dankzij deze bijzondere ervaring. De meeste ouders werden direct gerustgesteld toen ze stralende gezichten van de kinderen zagen. Na de gebruikelijke lofbetuigingen en dankwoorden voor de diensten van de Brailleliga en hun teams, ging ieder zijn eigen weg met heel veel onvergetelijke herinneringen aan deze fantastische tijd aan zee.

Onze Gouden Loper van de 20 km door Brussel kwam mee genieten van het laatste middagmaal en nam deel aan de diploma-uitreiking. Zo heeft hij met eigen ogen kunnen zien waarvoor het geld dat hij inzamelde, door zijn wedstrijd te laten sponsoren, gebruikt wordt.

DE BRAILLELIGA KOMT NAAR JE TOE.

De Brailleliga organiseert het hele jaar door evenementen en ze neemt deel aan tal van beurzen. Zo willen we onze gratis diensten voor blinde en slechtziende personen in de kijker zetten en het grote publiek sensibiliseren over de visuele handicap.

In juli waren we ter gelegenheid van de Nationale Feestdag te gast in het Warandepark. Daar konden de bezoekers aan onze stand deelnemen aan allerlei ludieke activiteiten om zo de visuele handicap beter te leren begrijpen. Het werd een prachtige zonovergoten dag die afgesloten werd met een schitterend vuurwerk boven het koninklijk paleis.

Nationale feestdag in het Warandepark.

Van 27 tot 30 juli konden jullie ons dan weer terugvinden op de Beurs van Libramont. Zoals ieder jaar werd het een geslaagde vierdaagse totaal kwamen er ongeveer 200.000 mensen naar de beurs waarvan er ook een heel pak aan onze stand kwam bijleren over de visuele handicap.

Ter gelegenheid van de week van de mobiliteit stonden we op 26 augustus in Leuven tijdens de autovrije zondag. Daar sensibiliseerden we het publiek over de veiligheid van blinde en slechtziende personen in het steeds drukker wordende verkeer.

Initiatie braille tijdens de Beurs van Libramont.

Op zaterdag 19 september waren we te vinden op de infomarkt in PXL Healthcare in Hasselt, daar gaven we samen met andere zorgverleners, doorverwijzers en sympathisanten een inkijk in de aangepaste leefwereld van blinden en slechtziende personen.

Later in september trokken we naar Aarlen voor het Salon SOLID'ARLON. Daar kon je in een oogopslag het volledige lokaal en regionaal institutioneel landschap ontdekken dankzij de honderden aanwezige diensten. Je kon er terecht voor informatie over alle mogelijke diensten uit de regio en met al je vragen.

Niet te missen events !

Dan is het tijd voor het evenement van het jaar: de BrailleTech van 18 tot 20 oktober! Alle informatie hierover en de volledige planning vinden jullie terug in de 'onder ons' en in het artikel op pagina 36.

In november nemen we ook deel aan Ophtalmologica Belgica, de jaarlijkse afspraak voor oogartsen in Brussel.

In december is de Brailleliga één van de goede doelen die je kan steunen door een plaat aan te vragen of een actie te doen bij Music For Life. Iedere actie klein of groot is meer dan welkom!

VRIJWILLIGERS IN DE KIJKER DE KIJK OP DE VISUELE HANDICAP VERANDEREN: EEN NOODZAKELIJKE MISSIE!

Naast de verschillende diensten die de Brailleliga biedt aan blinde en slechtziende personen, heeft zij ook nog een aantal andere taken. Één daarvan is het sensibiliseren van het grote publiek omtrent de visuele handicap. In dat kader organiseren we geleide bezoeken voor scholen, jeugdverenigingen, seniorengroepen, ... Hiervoor doen we een beroep op vrijwilligers.

Onze vrijwillige gidsen vertellen op een ludieke en interactieve manier over de verschillende problemen waarmee blinde en slechtziende personen geconfronteerd worden. Uiteraard hebben zij ook aandacht voor de oplossingen die bestaan om deze moeilijkheden te overwinnen op vlak van mobiliteit, het bereiden van maaltijden, het maken van de juiste kledingcombinaties, lezen, schrijven, studeren, werken, spelen, ... De bezoekers krijgen de kans om zich onder te dompelen in de leefwereld van personen met een visuele handicap. Geblinddoekt en gewapend met een witte stok proberen ze zich te verplaatsen op een afgesloten parcours. In ons museum kunnen ze ook meer te weten komen over het brailleschrift en zijn uitvinder.

Michèle Croonenberghs maakt deel uit van deze groep vrijwilligers. Al meer dan 10 jaar leidt zij met veel enthousiasme bezoekers van verschillende leeftijden rond. Wij hadden een ontmoeting met haar.

Hoe ben je op het idee gekomen om vrijwillige gids te worden bij de Brailleliga?

Na het lezen van een advertentie in De Witte Stok heb ik me in 2007 ingeschreven als vrijwilliger om geleide

bezoeken te begeleiden. Omdat ik zelf slechtziend ben, wilde ik heel graag mijn verhaal delen met andere mensen en vertellen over de diensten die de Brailleliga aanbiedt, waarvan ik bovendien zelf ook al gebruikmaakte.

Waarom is dit voor jou zo belangrijk?

Ik ben heel graag onder de mensen. De groepen die we hier verwelkomen zijn zeer divers, zowel qua leeftijd als qua profielen. Ik ervaar dat als een enorme verrijking. Weten dat ik iets belangrijks heb kunnen doorgeven en dat de groep beter geïnformeerd en gesensibiliseerd naar huis vertrekt, geeft me een enorme voldoening.

Aan het begin van een geleid bezoek heb ik vaak al door hoe geïnteresseerd de deelnemers zijn. Kinderen kunnen meestal niet wachten om het parcours te verkennen of hun naam in braille te schrijven. Ze stellen ook vragen om alles beter te begrijpen.

Heb je in de loop der jaren een evolutie opgemerkt in de geleide bezoeken?

De bezoeken zijn geleidelijk aan professioneler geworden. Nu hebben we bijvoorbeeld een eigen lokaal voor deze activiteit. Ik heb ook de indruk dat de groepen vandaag geïnteresseerder zijn dan vroeger. Ze zien het niet puur als tijdverdrijf. De activiteit is beter bekend geworden en het aantal groepen is dus de laatste jaren toegenomen.

Heb je een anekdote voor ons?

Ja hoor, enkele jaren geleden ontving ik een groep lagere schoolkinderen. Klein drama aan het onthaal: één van de jongetjes had een grote huilbui en durfde niet binnenkomen. Het onbekende joeg hem schrik aan. Dankzij de overtuigingskracht van zijn leerkracht is hij dan toch, weliswaar schoorvoetend, naar binnen gegaan. Tijdens het geleid bezoek is hij dan stilaan gaan beseffen dat ik, en alle personen met een visuele handicap, niet zo verschillend zijn van andere mensen en voelde hij zich meer en meer op zijn gemak. Op het einde van het bezoek is hij naar mij gekomen en kreeg ik van hem een stevige knuffel. De tranen vloeiden daarna bij mij, maar dit keer wel tranen van ontroering.

Lysiane Louvel is in de loop van de maand april bij de groep van vrijwilligers gekomen. Toen zij bij de Brailleliga aanklopte en we haar de verschillende soorten vrijwilligerswerk toelichtten, was ze meteen gewonnen voor deze activiteit. Zij is nog in opleiding en heeft ondertussen al een paar geleide bezoeken gevolgd om met de inhoud en de formules vertrouwd te geraken.

Lysiane, hoe heb jij de Brailleliga leren kennen?

Ik kende de Brailleliga al lange tijd, vooral dan het feit dat er vrijwilligers in de studio van de Brailleliga boeken komen inlezen voor personen met visuele problemen.

Waarom koos je uiteindelijk voor deze vrijwilligerstaak?

Ik vind het heel belangrijk om mensen te sensibiliseren omtrent diversiteit en om de capaciteiten van blinde en slechtziende personen in de kijker te zetten. Ik beschouw hen als echte helden die een zo normaal mogelijk leven leiden en wil mijn bewondering voor hen graag delen met andere mensen.

Wat zijn je eerste indrukken?

Ik heb al enkele geleide bezoeken met kinderen gevolgd en stel vast dat ze toch wel heel nuttig zijn. Er is nog veel werk om de kijk op de handicap te veranderen. Dankzij het korte filmpje dat getoond wordt en de inlevingservaring met de blinddoeken of simulatiebrillen op het parcours, krijgen de kinderen een concreet beeld van wat het betekent om blind of slechtziend te zijn.

Geen geleide bezoeken zonder een goede planning! Om de geleide bezoeken vlot te laten verlopen, is er uiteraard een goede planning en organisatie nodig. Die taak hebben we toevertrouwd aan vrijwilligster Marie-Rose Vanderpoorten.

Wat is jouw specifieke taak, Marie-Rose?

Ik beantwoord de aanvragen die per mail binnenkomen en verzamel alle informatie die nodig is om het geleid bezoek zo vlot mogelijk te laten verlopen. Ik probeer met de verantwoordelijke van de groepen tot een akkoord te komen wat betreft de datum en het tijdstip van het bezoek. Ik check of het lokaal wel degelijk beschikbaar is en natuurlijk moeten we ervoor zorgen dat er een gids beschikbaar is voor de groep! Sinds eind 2015 beheer ik de planning van de bezoeken. Ik heb hiervoor een vaste dag in de week.

Daarnaast sta ik in voor nog een andere planning, met name die van de BrailleBoxen (pedagogische koffers) die gratis ontleend kunnen worden. We hebben BrailleBoxen in Brussel en 1 per regiohuis. Het is soms echt jongleren met de agenda's om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen gebruik kunnen maken van deze dienst!

Een welgemeende dank aan deze vrijwilligers die op deze manier hun steentje bijdragen! Zij helpen mee om de handicap uit de taboesfeer te halen en om een meer inclusieve maatschappij uit te bouwen.

EINDEJAARSFEESTEN: DENK AAN ONZE WENSKAARTEN!

De eindejaarsfeesten zijn niet meer zo veraf... Er zijn tal van manieren om onze beste wensen over te maken aan onze dierbaren, onder andere via een mooi kaartje in hun brievenbus. De Brailleliga verkoopt wenskaarten om de financiering van haar Sociale dienst te ondersteunen. Doe jouw vrienden dus een plezier en steun tegelijkertijd een goed doel!

Onze catalogus van de wenskaarten is erg uitgebreid en bevat kaarten in verschillende thema's: dieren, bloemen, landschappen, reproducties van schilderijen, gravures in Japanse inkt, oude afbeeldingen van Belgische steden en uiteraard ook tal van kaarten in verschillende stijlen met eindejaarswensen.

Onze kaarten worden verkocht aan volgende prijzen:

Voor 1 tot 4 kaarten: 1 euro per kaart.

Van 5 tot 14 kaarten: 0,90 euro per kaart.

Van 15 tot 49 kaarten: 0,85 euro per kaart.

Van 50 tot 99 kaarten: 0,80 euro per kaart.

Vanaf 100 kaarten: te onderhandelen met de ploeg van de wenskaarten.

We hebben ons aanbod meer dan behoorlijk vernieuwd... Neem zeker eens een kijkje op onze website: <http://www.braille.be/nl/steun-ons/wenskaarten>. Daar kan je de online catalogus raadplegen. Of contacteer het team van vrijwilligers die de verkoop van de wenskaarten beheren. Zij zijn elke maandag bereikbaar van 10 uur tot 16 uur op het nummer 02 533 32 11. Alvast bedankt!

EEN GROTE KETEN VAN SOLIDARITEIT.

Velen van jullie steunen de Brailleliga. We zouden geen gespecialiseerde hulp kunnen bieden aan blinde en slechtziende personen zonder de hulp van het grote publiek. Donateurs en vrijwilligers dragen bij aan het voortbestaan en de ontwikkeling van onze gratis diensten aan onze 15.000 leden.

Evenementen zoals de 20 km door Brussel zijn een andere manier om steun te betuigen aan de Brailleliga en aan blinde en slechtziende personen. Dit op een speelse en sportieve manier.

Tijdens de laatste editie hebben meer dan 400 lopers ervoor gekozen om deel uit te maken van het team van de Brailleliga. Medewerkers, vrijwilligers en lopers hebben elk met hun eigen talent en motivatie bijgedragen aan haar uitstekend resultaat. Ter herinnering, deze bijdragen worden gebruikt om de activiteiten voor kinderen met een visuele handicap te financieren.

Vrijwilliger Jean-Claude met één van de lopers van ons team tijdens de 20 km door Brussel. Solidariteit is geen hol begrip...

Medewerkers en vrijwilligers supporteren langs het parcours voor de lopers.

ONDER ONS

Nummer 3 / 2018
Juli - Augustus - September

WELKOM OP BRAILLETECH 2018.

Van donderdag 18 t.e.m. zaterdag 20 oktober 2018 bent u welkom op de hulpmiddelenbeurs BrailleTech. Deze beurs vindt plaats in de lokalen van de Brailleliga (Sint-Gillis), telkens van 10 uur tot 16.30 uur.

Deze beurs is de gelegenheid bij uitstek om kennis te maken met aangepaste hulpmiddelen voor blinde en slechtziende personen. U maakt er kennis met aangepaste gsm's, beeldschermloepen, optische loepen, brailleleesregels, schermuitleesprogramma's, vergrotingssoftware, ...

Iedereen is welkom. Alle personen met een visuele handicap, hun familie, vrienden en kennissen zijn welkom op de BrailleTech. De beurs richt zich ook tot leerkrachten, begeleiders, werkgevers, openbare diensten, artsen en andere professionals die in contact staan met blinde en slechtziende personen.

Programma.

Cinema met audiodescriptie.

Neem een zakje popcorn aan de ingang van onze nieuwe

multimediaruimte, ga binnen, installeert u zich en geniet van de film! Op onze website kan u ontdekken welke film we vertonen.

Datum: 18/10 om 14 uur.

Ontdek onze snoezelruimte.

Kom even ontspannen en geniet van een massage op maat in onze nieuwe snoezelruimte.

Datum: 19/10 doorlopende initiaties tussen 11 uur en 16 uur.

Uw eerste afspraak met een iPad?

Bent u klaar voor een eerste kennismaking met een iPad? Dan bent u bij ons aan het juiste adres. Wat kan u als persoon met een visuele handicap met een iPad doen? Wat is Siri, wat is VoiceOver,...? We nemen u mee op ontdekkingstocht. Datum: 18/10, 19/10 en 20/10 doorlopende initiaties tussen 14 uur en 16 uur.

Kent u onze Dienst vrijetijd?

Een brede waaier aan activiteiten, voor elk wat wils. De laatste jaren heeft de Brailleliga haar aanbod vrijetijdsactiviteiten sterk uitgebreid. Kinderen, jongeren en volwassenen komen steeds meer aan bod. We nemen u graag mee achter de schermen om u hier meer over te vertellen.

Datum: 18/10, 19/10 en 20/10 doorlopende infosessies tussen 10 uur en 16 uur.

Hulpmiddelen die uw dagelijks leven vereenvoudigen.

Sprekende en braille-uurwerken, sprekende weegschalen voor de keuken of de badkamer, sprekende bloeddrukmeters, mobiliteitsstokken, anti-overkookplaatjes, niveaudetectoren, bumpdots,... Misschien is dit Chinees voor u, maar het zijn

eenvoudige hulpmiddelen die uw leven aangenamer kunnen maken. Ons doel is uw zelfstandigheid!

Datum: 18/10, 19/10 en 20/10 doorlopende infosessies tussen 10 uur en 16 uur.

Standhouders.

De standhouders dit jaar zijn: Ergra Engelen, Integra, Koba Vision, Ommezien, Optelec, Sensotec, Van Lent Systems en VoiZi.

Extra.

- **BrailleShop:** de winkel van de Brailleliga biedt meer dan 500 hulpmiddelen aan voor het dagelijks leven en zal gedurende de hele beurs open zijn.
- **Bar:** hier kan u terecht voor een broodje, koffie of frisdrank.

Praktische info:

Openingsdagen en -uren:

Van donderdag 18 tot en met zaterdag 20 oktober 2018
van 10 uur tot 16.30 uur.

Adres: Brailleliga vzw, Engelandstraat 57, 1060 Brussel.

Bereikbaarheid:

De BrailleTech is toegankelijk voor personen met een handicap en is gemakkelijk bereikbaar:

- Met het openbaar vervoer: de Brailleliga bevindt zich op 250m wandelafstand van het NMBS-station Brussel-Zuid en het metrostation Hallepoort. Wie met de trein komt, kan een beroep doen op onze medewerkers voor begeleiding van en naar de Brailleliga.
- Met de wagen: neem de kleine ring tot aan de afrit Zuid (ter hoogte van de spoorwegbrug op de Noord-Zuidas). Daar volgt u de richting Bergen en dan komt u op de Fonsnylaan. De Engelandstraat is de derde straat links.

Gratis toegang en deelname aan de infosessies en initiaties.

**Nationale
Loterij**

BrailleTech wordt georganiseerd met de steun van de Nationale Loterij.

NIEUWS VAN DE BRAILLESHOP.

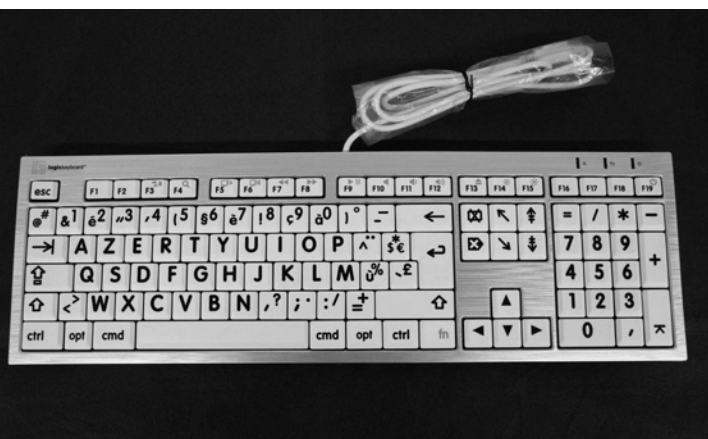
We hopen dat u van deze mooie zomer heeft kunnen genieten en dat u een fijne vakantie heeft gehad. We stellen u met plezier onze nieuwigheden voor.

Neem plaats achter uw toetsenbord!

Behalve ons reeds bestaande gamma aangepaste toetsenborden voor pc's, bieden wij sinds kort het toetsenbord Alba voor Mac aan, op dit moment enkel beschikbaar in grote letters met zwarte letters en cijfers op een witte achtergrond (R2081). Leverbaar met flexibel USB LED.

Er bestaan aangepaste toetsenborden voor pc in verschillende contrasten. Zo zijn er in het gamma NERO toetsenborden met gele letters en cijfers op zwarte achtergrond (**R1779**),

zwarte letters en cijfers op gele achtergrond (**R1778**), zwarte letters en cijfers op witte achtergrond (**R1780**) of witte letters en cijfers op zwarte achtergrond (**R1781**). U kan deze artikelen raadplegen in onze online catalogus bij de rubriek 'Communicatie'.

Op de agenda!

Onze jaarlijkse hulpmiddelenbeurs BrailleTech zal plaatsvinden op 18, 19 en 20 oktober. Voor de eerste keer zullen de demonstraties van het materiaal van de BrailleShop (zie online catalogus) doorgaan in ons nieuw lokaal op het gelijkvloers.

Onze agenda's in grootletterdruk zullen ten laatste beschikbaar zijn tijdens deze beurs:

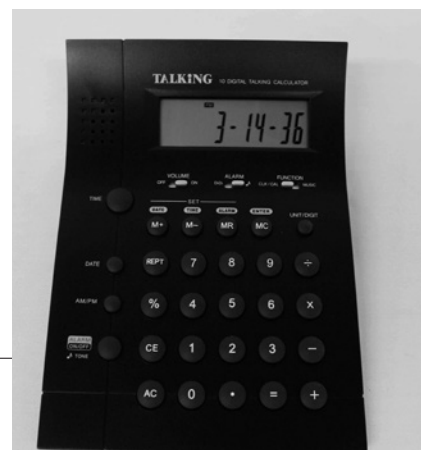
- **Agenda 2019 (R2097):** 1 week per blad, in het Nederlands, formaat A4, verticaal.
- **Scheurkalender (R2099):** 1 dag per blad, in het Nederlands, formaat A4, horizontaal.
- **Kalender hangmodel (R2101):** 1 week per blad, in het Nederlands, formaat A3.

Naast onze bestaande super viltstiften zijn er nu ook 2 nieuwe stiften met fijne vezelpunten. Deze zijn beschikbaar in het zwart (**R2087**) en in het rood (**R2088**). Ideaal om uw afspraken te noteren zonder door het papier heen te schrijven.

We hebben een lot van een vijftigtal **Franssprekende rekenmachines (R2086)**. Deze staan momenteel te koop aan 15 euro. Het vermeldt ook het uur en heeft een alarmfunctie. De actie is geldig zolang de voorraad strekt.

Vergeet ook niet dat we tijdens de laatste zondag van oktober naar het winteruur overschakelen. In de nacht van zaterdag 27 oktober op zondag 28 oktober zetten we de klok een uur achteruit. Om 3 uur zal het dus 2 uur zijn. Vergeet niet om uw polshorloges en klokken correct in te stellen.

Er bestaan ook radiogestuurde klokken voor als u het regelen wilt vermijden. Zo is er een **goed gecontrasteerde wandklok (R1841)** met een **lichtgrijze** of **antraciet boord** (afhankelijk van de beschikbaarheid).

Het **Nederlandssprekende polshorloge (R1805)** is ook radiogestuurd. Uniseks model met uitspraak van tijd en datum. Met zwartleder band. Chroom met witte wijzerplaat van 3cm en zwarte cijfers.

Bij de **radiogestuurde Nederlandssprekende wekker (R1804)** zijn de **batterijen (R1806)** apart te bestellen. U heeft hiervoor 2 batterijen nodig. Uitspraak van het uur (in 12u tijd)

en van de datum. Met volumeschakelaar. Alarmfunctie. Witte wijzerplaat van 9,5cm met grote zwarte cijfers en verlichting, groene wijzers en secondewijzer.

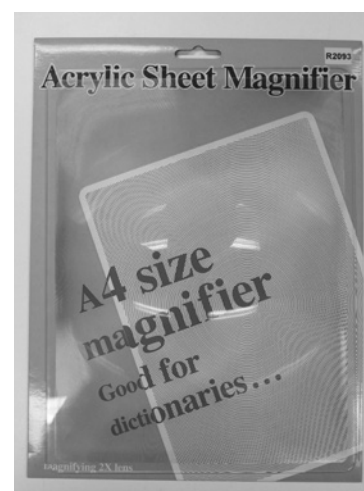
De **digitale kalenderklok (R1985)** is niet radiogestuurd en spreekt niet, maar is wel zeer handig. Weergave van uur, dag en datum. Wit op zwarte achtergrond, zeer hoog contrast. Automatische dimmer. Afmetingen 162 x 122 mm. Meertalig waaronder Nederlands.

Andere modellen van uurwerken kan u raadplegen onder de rubriek 'Uurwerken' in onze online catalogus. Deze vindt u op onze website www.braille.be.

Onder de loep.

Zoals u weet is de BrailleShop geen low vision centrum. We beschikken wel over een klein gamma loepen die u kunnen helpen. Deze vindt u terug in onze online catalogus onder de rubriek 'Low vision'. Dankzij de grote vraag, zijn er sinds kort **bladzijdeloepen A4 (R2093)** beschikbaar in harde kunststof. De afmeting is 280 x 214mm met een vergroting x2. Kom deze en andere modellen uittesten tijdens BrailleTech of in de BrailleShop.

De nieuwe **loep Mobilux LED met vergroting x5 (R2078)** is een rond model met een diameter van 58 mm. Ideaal om de kleine lettertjes in bijvoorbeeld telefoonboeken en

gebruiksaanwijzingen te kunnen lezen. Ook de reeds bestaande rechthoekige modellen zijn hier ideaal voor: de Mobilux LED met vergroting x3,5 (**R1914**) en de Mobilux LED met vergroting x4 (**R1929**). Ze maken alle drie deel uit van het gamma Eschenbach.

Opgepast: deze loepen dienen getest te worden voor aankoop.

Nieuw voor in de keuken.

Op culinair gebied bieden we sinds kort een **Frans sprekende elektrische inductiekookplaat** aan in de BrailleShop. Dit is een ware technologische innovatie. Deze is momenteel enkel in het Frans verkrijgbaar. Bestaat ook met Engelse spraak (op bestelling en naargelang de interesse).

Er bestaat een versie met een enkele kookplaat (**R2091**) en met een dubbele kookplaat (**R2092**). Alle instellingen en acties worden uitgesproken. Maakt het mogelijk om de temperatuur tussen 60°C en 280°C te regelen. Timer inbegrepen (instellen van de kooktijd). Max. vermogen voor 1 kookplaat is 1800 watt.

Voordelen: veilig, snel, gemakkelijk te onderhouden, compact. Geen gevaar om zich te verbranden. Na gebruik blijft de kookplaat warm, maar nooit gloeiend. De plaat verwarmt slechts bij aanwezigheid van een degelijk recipiënt en gaat automatisch uit wanneer u de pan wegneemt.

Nadeel: men moet recipiënten gebruiken die aan dit soort apparaat (technologie) zijn aangepast. Deze moeten magnetisch metaal bevatten en een perfect platte bodem hebben. Werkt niet met glas, koper en aluminium.

We verwelkomen u met veel plezier in de BrailleShop van maandag tot en met donderdag tussen 10 uur en 12 uur en tussen 13.30 uur en 16 uur. Ook mogelijk op afspraak via het telefoonnummer 02 533 33 30.

De tijd gaat snel en daarom informeren we u over onze eindejaarssluiting. De Brilleliga zal gesloten zijn van 24 december 2018 tot en met 1 januari 2019. De BrailleShop zal opnieuw open zijn vanaf woensdag 9 januari 2019 (wegens de opmaak van de jaarlijkse inventaris). Hou hier rekening mee voor uw eindejaarsgeschenken en voor uw persoonlijke behoeften.

Meer geavanceerde apparatuur.

Wat u niet in de BrailleShop zal vinden, is meer geavanceerde apparatuur zoals smartphones, sprekende GSM's, beeldschermloepen, elektronische loepen, scanners, enz. Deze artikelen vereisen persoonlijk advies, begeleiding of opleiding. Contacteer hiervoor de Sociale dienst of bezoek onze hulpmiddelenbeurs BrailleTech.

Tot binnenkort!

NIEUWS VAN DE SOCIALE DIENST.

Directie – Generaal voor personen met een handicap.

Wat verandert er vanaf 1 juli 2018?

Verhoging van de bedragen van de integratietegemoetkoming.

De bedragen verhogen voor alle categorieën ongeacht de gezinscategorie. Dit wordt automatisch toegepast, ook voor wie al in betaling is.

Verhoging maximum bedrag IVT (enkel voor wie een huishouden vormt).

Het bedrag wordt 14.767,85 euro in plaats van 14.287,86 euro voorheen. Dit wordt automatisch toegepast, ook voor wie al in betaling is.

Verhoging categorievrijstelling IT.

Door de verhoging van het bedrag IVT verandert ook de categorievrijstelling bij de berekening IT (voor de gezinscategorie C) naar 14.767,85 euro.

Dit wordt toegepast voor de aanvragen met uitwerkingsdatum 1 juli 2018.

De verblijfsvoorwaarde voor toekenning IVT.

Als de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) ingaat vanaf 1 juli 2018 (dus voor aanvragen vanaf 1 juni 2018) moet men minimum 10 jaar (waaronder een ononderbroken periode

van minstens 5 jaar) zijn werkelijke verblijfplaats in België gehad hebben. De registratie van de hoofdverblijfplaats in het Rijksregister geldt hierbij als referentie.

Wat verandert er op 1 augustus 2018?

Vrijstelling «Prijs van de liefde» stijgt verder.

Op 1 augustus 2018 stijgt de vrijstelling «Prijs van de liefde». Dit is het deel van de inkomsten van de partner waarmee rekening wordt gehouden bij de berekening van de integratietegemoetkoming.

Personen met een handicap die gaan samenwonen, ondervinden daar financieel nadeel van. Bij de berekening van hun integratietegemoetkoming, wordt immers ook rekening gehouden met de inkomsten van hun partner. Hoe meer hun partner verdient, hoe lager hun integratietegemoetkoming wordt. Soms valt die integratietegemoetkoming zelfs helemaal weg.

Om het financieel nadeel voor samenwonenden voor een deel weg te werken, wordt vanaf 1 augustus 2018 de vrijstelling «Prijs van de liefde» verhoogd tot 39 289,17 euro ipv 22 450,95 euro. De inkomsten boven de vrijstelling worden nog voor de helft meegerekend. Hierdoor zullen personen met een handicap die met een partner samenwonen soms een integratietegemoetkoming kunnen krijgen of een hogere integratietegemoetkoming.

De integratietegemoetkoming is er om de onkosten in het kader van de handicap op te vangen en die blijven uiteraard

dezelfde ongeacht de gezinssituatie.

Bron: <http://handicap.belgium.be/nl/news/270718-prijs-liefde.htm>

Wie een vraag heeft over zijn individuele situatie neemt best contact op met de maatschappelijk assistent van de regio.

Vlaamse Zorgkas.

De Zorgkas beheert drie soorten uitkeringen:

Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (voorheen mantelzorgpremie).

Voor wie ernstig en langdurig zorgbehoevend is wordt 130 euro per maand toegekend. Dit bedrag is vrij te spenderen.

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (voorheen Tegemoetkoming Hulp aan bejaarden).

Dit is een budget toegekend aan 65+'ers in Vlaanderen. Het bedrag van het zorgbudget hangt af van hoeveel zorg iemand nodig heeft en van het gezinsinkomen. Dit bedrag is vrij te spenderen en kan variëren tot maximum 560 euro.

Het basisondersteuningsbudget.

Voor personen met een handicap met een beperkte ondersteuningsnood. Automatische toekenning, je kan het budget niet zelf aanvragen. 300 euro. Dit bedrag is vrij te spenderen.

Als u ouder bent dan 25 jaar bent u in Vlaanderen verplicht om u aan te sluiten bij een zorgkas. De bijdrage is maximum 51 euro of 26 euro als u de verhoogde verzekeringstegemoetkoming geniet. Bent u jonger dan 26 jaar, dan sluit u gratis aan als u zwaar zorgbehoevend bent en recht hebt op een tegemoetkoming.

Woont u in Brussel? Dan kan u zich vrijwillig aansluiten bij de zorgkas. We raden aan om dat zo spoedig mogelijk te doen zodra u 25 jaar wordt om wachttijden bij de uitkering te vermijden.

Opnieuw gratis juridische bijstand.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde in het voordeel van de vragende verenigingen en annuleerde de wet van 2016 inzake juridische bijstand omdat het een aanzienlijke vermindering inhield van de bescherming van het recht op juridische bijstand voor kansarmen. Sinds 2016 moesten personen die gebruikmaakten van juridische bijstand (een pro-Deo-advocaat) een forfaitaire bijdrage van 50 euro betalen, waarvan 20 euro voor het aanstellen van een advocaat en 30 euro voor elke procedure. Het Grondwettelijk Hof heeft dit deel van de wet geannuleerd.

Als gevolg hiervan zullen mensen die recht hebben op gratis juridische bijstand geen bijdrage meer hoeven te betalen. Opgelet, het gaat hier niet om mensen die gedeeltelijk gratis juridische bijstand krijgen. Zij moeten nog steeds een financiële bijdrage van 25 tot 125 euro betalen op basis van hun inkomen.

Worden de reeds betaalde bijdragen terugbetaald? Dat is een kwestie van timing. Als u tussen 1 september 2016 en 21 juni 2018 juridische bijstand hebt verkregen, moest u uw advocaat een forfaitaire bijdrage betalen, ook als u volledig gratis juridische bijstand genoot. Als uw advocaat uw dossier heeft gesloten en uiterlijk op 31 augustus 2018 bij de balie voor juridische bijstand heeft gemeld dan kunt u de betaalde bijdragen niet meer terugkrijgen. Als uw dossier op deze datum niet is afgerond of als het rapport niet op tijd is teruggestuurd, kunt u een terugbetaling aanvragen bij uw advocaat.

Persoonsvolgende budgetten ter beschikking gesteld in 2018 en 2019.

Volgens de website van het VAPH werden in april en mei 2018, 157 persoonsvolgende budgetten ter beschikking gesteld. Dit zijn 140 budgetten in prioriteitengroep één, 5 budgetten in prioriteitengroep twee en 12 budgetten in prioriteitengroep drie. 354 budgetten gingen naar personen met een handicap via een automatische toekenning omdat die personen zich in een crisissituatie bevonden.

In 2018 en 2019 worden bijkomende middelen vrijgemaakt zodat meer budgetten ter beschikking gesteld kunnen worden. De regelgeving bepaalt dat die middelen in de eerste plaats ingezet moeten worden voor personen die zich in een crisissituatie bevinden. Die personen krijgen een budget via een automatische toekenning. De resterende middelen worden - volgens een door de Vlaamse Regering bepaalde verdeelsleutel - verdeeld over personen die wachten in een van de drie prioriteitengroepen. Volgens die verdeelsleutel

zal er respectievelijk 90%, 3% en 7% van de vrijgemaakte middelen naar prioriteitengroep één, twee en drie gaan.

Bron: <https://www.vaph.be/nieuws/persoonsvolgende-budgetten-ter-beschikking-gesteld-2018-en-2019>

Indexering PVB.

Bij de overgang van PAB (persoonlijke-assistentiebudget) naar PVB (persoonsvolgend budget) was de indexering niet voorzien. Dat wordt nu eindelijk rechtgezet. De Vlaamse regering nam hierover een definitieve beslissing.

Wat is de nieuwe regeling?

- Budgetcategorieën (I tot XII) worden voortaan alleen uitgedrukt in punten. I: 12,2345, II: 17,1283, III: 24,4690, IV: 33,6449, V: 42,8208, VI: 50,1615, VII: 53,2201, VIII: 55,0553, IX: 59,9491, X: 70,9602, XI: 88,0885, XII: 103,9933.
- De basisomslagsleutel om die punten te vertalen in euro's bedraagt 817,36 euro per personeelspunt (2015). De omslagsleutel voor het jaar 2018 bedraagt 839,75 euro per personeelspunt. Uw budget zal volgens onze inschatting hierdoor ongeveer met 2 a 3 % verhogen. De indexeringen 2015-2016-2017 zijn hierin meegenomen.
- Deze omslagsleutel wordt jaarlijks aangepast, maar zal slechts worden toegepast op 90% van de zorggebonden punten. Men gaat er van uit dat de overige 10% niet besteed worden aan personeelskosten. Daarop is algemeen een besparingsmaatregel van toepassing.

Het PVB wordt geïndexeerd voor iedereen die met een cashbudget werkt. Het Vlaams Agentschap voor Personen

met een Handicap (VAPH) voert de indexering de komende dagen uit. De indexering is verder dezelfde als bij de indexering van het PAB. Let wel: enkel het zorggebonden budget wordt geïndexeerd. De beheerskosten worden niet geïndexeerd.

Bron: <https://www.onafhankelijklevens.be/blog/detail/indexering-eindelijk-geregeld>

PVB en kortverblijf.

Stel, u heeft begin 2017 een PVB gekregen en u wilt gebruik maken van kortverblijf, dan kon dat niet meer. Wel, dat is opgelost.

Als u vroeger uw eigen netwerk wat wou verlichten, dan kon je naar kortverblijf gaan. Zo werd u tijdelijk opgevangen bij een voorziening.

Met het starten van het persoonsvolgend budget (PVB) was dat niet meer mogelijk. De wetgeving maakte het niet mogelijk dat u met een PVB ook naar kortverblijf ging.

Hoe is dat opgelost?

Goed nieuws dus, want de wetgeving is aangepast. Vanaf 1 januari 2018 kan diegene die in januari 2017 een PVB gekregen heeft ook kortverblijf gebruiken.

Hoe werkt het?

- In januari 2017 heeft u een PVB gekregen omdat u gebruik maakte van een voorziening of een PAB had.

- U kan kortverblijf gebruiken als er bij de voorziening plaats is.
- U heeft recht op maximum zestig nachten per jaar.

Bron: <https://www.onafhankelijkleven.be>

Geen fiscaal voordeel voor dienstencheques aangekocht met PAB of PVB.

Kocht u in 2017 dienstencheques met uw PAB of PVB? Dan mag u het fiscaal voordeel hiervan niet opnemen in uw belastingaangifte. Iedereen die in 2017 dienstencheques kocht, zal een fiscaal attest van Sodexo ontvangen. Het fiscale voordeel voor deze dienstencheques vindt u vermoedelijk al terug op uw belastingbrief of op Tax-on-web.

Maar de federale overheid zegt dat dit fiscaal voordeel niet mag opgenomen worden in uw belastingaangifte als u de dienstencheques kocht met uw PAB of PVB. Sodexo stuurt dit attest op omdat ze geen onderscheid maken tussen dienstencheques die aangekocht werden met eigen middelen of met PAB/PVB-middelen.

Bron: <https://www.onafhankelijkleven.be/blog/detail/fiscaal-voordeel-van-dienstencheques-niet-inbrengen-in-je-belastingaangifte>

Voordelen zomerkampen en speelpleinwerking.

Tijdens de zomervakantie kunnen kinderen deelnemen aan verschillende zomerkampen en andere activiteiten. Wist u dat u voor de meeste kampen en voor de speelpleinwerking een belastingvermindering krijgt? Bovendien heeft u vaak ook recht op een tegemoetkoming van uw ziekenfonds.

Belastingvermindering

- Als uw kind jonger is dan 12 jaar (of jonger dan 18 jaar bij een zware handicap), dan mag u voor 2017 (aanslagjaar 2018) maximaal 11,20 euro per opvangdag en per kind inbrengen als uitgaven. De belastingvermindering bedraagt 45% van die uitgaven. Een vermindering kan enkel voor opvang of kampen die worden georganiseerd door een jeugdbeweging, een sportclub of een organisatie die wordt erkend, gesubsidieerd of gecontroleerd door de gemeente, de provincie of het gewest.
- Het lidgeld van een sportclub of een jeugdvereniging geldt niet als opvangkost. Dit betekent dat gewone activiteiten van sportclubs en jeugdorganisaties zoals trainingen, tornooien, wedstrijden, de reguliere zaterdag- en zondagwerking van de jeugdbeweging,... niet in aanmerking komen voor belastingvermindering, ook al gebeuren deze activiteiten in de schoolvakanties.
- U bewijst de opvangkosten met het fiscaal attest dat u van de jeugdbeweging of kamporganisator ontvangt. Het

fiscaal attest is geen verplicht document. Kreeg u geen attest of zijn de gegevens onjuist of onvolledig, dan kan u documenten gebruiken die de volgende zaken aantonen:

- de echtheid en het bedrag van de uitgaven;
- de volledige identiteit of benaming van de organisator waaraan je de uitgaven voor de opvang betaald hebt;
- de naleving van de voorwaarden voor de aftrek van de uitgaven voor de opvang van kinderen.

- Wat als uw kind 12 (of 18) is geworden in de loop van 2017? De opvangkosten betaald voor de opvang vanaf de 12de (of 18de) verjaardag geven geen recht meer op belastingvermindering. Uw kind voldoet vanaf dan niet meer aan de voorwaarden. U zal daarvoor dan ook geen attest meer ontvangen.

Tegemoetkoming van ziekenfondsen

Veel ziekenfondsen betalen een deel van de prijs van jeugdkampen, speelplein, sportclub terug tot de leeftijd van 18 jaar. Elk volgens hun eigen regels. Hieronder vindt u een overzicht van de verschillende ziekenfondsen en de tegemoetkomingen die ze momenteel geven.

- De **Christelijke Mutualiteit** geeft een tegemoetkoming van 20 euro per jaar op het lidgeld en 5 euro per kampdag of 2,5 euro per dag op het speelplein. Er wordt in totaal tot 100 euro per jaar terugbetaald. Meer info: www.cm.be.
- De **Liberale Mutualiteit** geeft een tussenkomst van 15 euro per jaar op het lidgeld en 5 euro per overnachting, tot 10 overnachtingen of 50 euro per jaar. Meer info: www.liberalemutualiteit.be.

- Bij het **Onafhankelijk Ziekenfonds** krijgt u tot 5 euro per kampdag per kind terug tot 20 dagen per jaar. Voor speelpleinwerkingen krijgt u tot 3 euro per dag per kind (t.e.m. 18 jaar) terugbetaald tot maximaal 20 dagen per kalenderjaar.

Voor de tegemoetkomingen voor jeugdbewegings-, jeugd- en sportkampen, speelpleinwerking en schooluitstappen en lidgeld van de jeugdbeweging is er vanaf 1 januari 2018 een franchise van 10 euro per kind per kalenderjaar. Deze franchise van 10 euro geldt voor al deze tegemoetkomingen samen. Concreet betekent dit dat de eerste 10 euro niet uitbetaald wordt. Het is wel belangrijk dat u alle gemaakte kosten indient om maximaal van de tegemoetkoming te kunnen genieten.

Voor jongeren met een handicap erkend door het VAPH geldt het volgende: bij aangepaste buitenschoolse opvang (in een voorziening met aangepaste mogelijkheden) ontvangt u een tussenkomst van 5 euro per dag per kind tot twintig dagen per kalenderjaar. Meer info: www.oz.be.

- Bij het **Vlaams & Neutraal Ziekenfonds** krijgt u een vergoeding van 30 euro per jaar voor het lidgeld en van 5 euro per overnachting tot 120 euro per jaar. Voor kinderen met een handicap is er, bij deelname aan een speciaal voor hen ingerichte vakantie, een jaarlijkse tussenkomst voorzien tot 250 euro. Meer info: www.vnz.be.
- Bond Moyson draagt bij in de kosten met een tegemoetkoming van 15 euro per jaar. Bij deelname aan bepaalde speelpleinwerkingen krijgt u 4 euro per dag terug. Meer info: www.socmut.be.

- Partena (inclusief Euromut): Partena draagt bij in de kosten met een tegemoetkoming van 5 euro per kampdag tot 100 euro per jaar. Of 2,5 euro per dag voor de speelpleinwerking tot 50 euro per jaar. Voor kinderen met een handicap is er, bij deelname aan een speciaal voor hen ingerichte vakantie, een jaarlijkse tussenkomst voorzien tot 250 euro. Meer info: www.partena-ziekenfonds.be.

Doe navraag bij uw ziekenfonds!

Bron: <https://www.deouders.be/nieuws/detail/waar-heb-ik-recht-op-zomerkampen-en-speelpleinwerking>

Binnenkort mogelijk geen verplichte aansprakelijkheidsverzekering meer voor elektrische rolstoelen.

Op 15 juni besliste de ministerraad de definitie van het begrip 'motorvoertuigen' te verduidelijken in de wet over de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen (WAM).

De strikte interpretatie van de huidige definitie van het begrip 'motorrijtuig' in de WAM, en in het bijzonder het aspect autonoom kunnen rijden, zorgt ervoor dat bepaalde elektrische fietsen, gemotoriseerde voortbewegingstoestellen en elektrische rolstoelen in de regel onder de verzekeringsplicht vallen. De bestuurders ervan zouden tevens buiten het toepassingsgebied vallen van de automatische wettelijke vergoedingsregeling van artikel 29bis WAM (zwakke gebruikers).

Als het ontwerp na advies van de Raad van State nieuwe regelgeving wordt dan kan de gebruiker van een elektrische rolstoel zich verzekeren via zijn familiale verzekering en hoeft hij geen afzonderlijke verzekering voor zijn elektrische rolstoel af te sluiten zoals nu eigenlijk het geval is.

Bron: <http://www.presscenter.org/nl/pressrelease/20180615/verduidelijking-van-het-begrip-motorvoertuigen-in-de-wet-over-de-verplichte-aa>

Kinderen met een handicap en bepaalde verloven zoals tijdskrediet.

De ministerraad keurde op 15 juni een voorontwerp van wet goed dat onder meer de uitbreiding inhoudt van de notie kind met een handicap in het kader van bepaalde verloven.

In de huidige regelgeving moet het gaan om kinderen met een handicap met minstens 4 punten in pijler 1 van de medisch-sociale schaal die gebruikt wordt in de kinderbijslag. In de toekomst wordt dit wellicht uitgebreid naar handicaps die minstens 9 punten behalen in alle drie de pijlers van de medisch-sociale schaal. Ook ouders van kinderen die onder deze notie vallen zullen aanspraak kunnen maken op het tijdskrediet. Er zal dus niet alleen rekening worden gehouden met de handicap van het kind, maar ook onder meer met de belasting op het gezin.

De aanpassing van cao 103, waarin de regels omtrent het tijdskrediet zijn opgenomen is reeds een feit. De invoering van de nieuwe regels vraagt echter nog een wijziging van de wetgeving.

Bron: <https://www.sd.be/ellawebste/nl/legalnews/8fedbd4a-6c7e-4dda-a19a-dc5a309b3ca6>

NIEUWS VAN DE DIENST VRIJETIJDSBESTEDING.

Activiteiten oktober tot december 2018.

Definitieve programma's worden u in een persoonlijke uitnodiging bezorgd. Inschrijving is verplicht. Aarzel niet om u in te schrijven via 02/ 533 33 11, want het aantal plaatsen is beperkt! Ontdek meer informatie over de activiteiten op onze website, onder de rubriek Agenda.

ALLE REGIO'S.

Grensverleggend schilderen in het regiohuis van Leuven, Fonteinstraat 133, van 10u tot 13u:

- Dinsdag 2 oktober 2018 – volzet.
- Dinsdag 6 november 2018 – volzet.
- Dinsdag 4 december 2018 – volzet.

Ukulele in 10 lessen in Mechelen.

- Dinsdag 9 oktober 2018:
 - van 10u00 tot 12u00, groep I – volzet.
 - van 13u30 tot 15u30, groep II – volzet.

- Dinsdag 23 oktober 2018:
van 10u00 tot 12u00, groep I – volzet.
van 13u30 tot 15u30, groep II – volzet.
- Dinsdag 13 november 2018:
van 10u00 tot 12u00, groep I – volzet.
van 13u30 tot 15u30, groep II – volzet.
- Dinsdag 27 november 2018:
van 10u00 tot 12u00, groep I – volzet.
van 13u30 tot 15u30, groep II – volzet.

Woensdag 31 oktober 2018: activiteit voor kinderen van alle Vlaamse regio's: we starten de dag met een lekkere kidsburger in Ellis Gourmet Burger. Daarna genieten we een rondleiding in het MAS, expo Wereldhaven, met kapitein Massimiliaan gevolgd door een creatieve verwerking in het atelier.

Vrijdag 7 december 2018: activiteit alle Vlaamse regio's: voorstelling van Jacques Vermeire «Van 7 tot 77» in het Kursaal in Oostende.

Woensdag 26 december 2018: activiteit voor kinderen van alle Vlaamse regio's: Samson en Gert kerstshow in Plopsaland De Panne.

REGIO ANTWERPEN.

Vrijdag 12 oktober 2018: activiteit regio Antwerpen: een namiddag vol plezier, ambiance en muziek wordt u

aangeboden door het accordeonduo “De Melando’s”.
Amusement met klasse! Waar? Regiohuis Antwerpen,
Frankrijklei 40 – 3de verdieping, 2000 Antwerpen. Aanvang:
14u00. Vooraf inschrijven noodzakelijk.

Vrijdag 9 november 2018: activiteit regio Antwerpen:
“Gerards dagboek” – onthullingen uit het dagboek van de
briljante wetenschapper Mercator, u gebracht door Marcella
Piessens. Waar? Regiohuis Antwerpen, Frankrijklei 40 –
3de verdieping, 2000 Antwerpen. Aanvang: 14u00. Vooraf
inschrijven noodzakelijk.

Vrijdag 30 november 2018: regio-uitstap Antwerpen: in de
Veldstraat in Gent staat een achttiende eeuws paleis met een
hemelse balzaal en weelderig versierde salons. Alle geheimen
van dit prachtige “Stadspaleis d’Hane Steenhuyse” worden
onthuld tijdens deze uitstap. Vooraf inschrijven noodzakelijk.

REGIO BRUSSEL.

Donderdag 25 oktober 2018: activiteit regio Brussel: bezoek
aan de schitterende tijdelijke tentoonstelling “Mummies
in Bruges”. Plaats: site Oud Sint-Jan te Brugge. Vooraf
inschrijven noodzakelijk.

Donderdag 22 november 2018: regio-uitstap Brussel: deze
keer brengt onze uitstap jullie naar Binche. In de voormiddag
bezoeken we het paleis van Maria van Hongarije; in de
namiddag worden we rondgeleid in het Internationaal
Museum van het Masker en Carnaval. Vooraf inschrijven
noodzakelijk.

Donderdag 13 december 2018: activiteit regio Brussel: we bezoeken de Basiliek van Koekelberg die tijdens de kerstperiode in een bijzonder decor wordt gehuld. Vooraf inschrijven noodzakelijk.

REGIO GENT.

Dinsdag 23 oktober 2018: activiteit regio Kortrijk, Gent en Oostende: bezoek aan de tijdelijke tentoonstelling «Mummies in Bruges, secrets of ancient Egypt». Deze expo bevat 9 menselijke en dierlijke mummies uit het oude Egypte van meer dan 2000 jaar oud.

Donderdag 22 november 2018: uitstap regio Gent: bezoek aan de krekelkwekerij «Little Food» in Brussel en bezoek aan het treinmuseum «Train World» in Schaarbeek.

REGIO HASSELT.

Vrijdag 12 oktober – vrijdag 23 november: lessenreeks karate in het regiohuis in Hasselt. Telkens 1 uur op vrijdag.

REGIO KORTRIJK.

Vrijdag 12 oktober 2018: uitstap regio Kortrijk: bezoek aan het Bizarium te Sluis en een bezoek aan de pompoenkwekerij «De Heidebloem» te Ijzendijke.

Dinsdag 23 oktober 2018: activiteit regio Kortrijk, Gent en

Oostende: bezoek aan de tijdelijke tentoonstelling «Mummies in Bruges, secrets of ancient Egypt». Deze expo bevat 9 menselijke en dierlijke mummies uit het oude Egypte van meer dan 2000 jaar oud.

Vrijdag 9 november 2018: activiteit regio Kortrijk: proeverij van 4 Spaanse wijnen. De wijnetiketten zijn voorzien van braille.

REGIO OOSTENDE.

Dinsdag 9 oktober 2018: activiteit regio Oostende: proeverij van 4 Spaanse wijnen. De wijnetiketten zijn voorzien van braille.

Dinsdag 23 oktober 2018: activiteit regio Kortrijk, Gent en Oostende: bezoek aan de tijdelijke tentoonstelling «Mummies in Bruges, secrets of ancient Egypt». Deze expo bevat 9 menselijke en dierlijke mummies uit het oude Egypte van meer dan 2000 jaar oud.

Dinsdag 13 november 2018: uitstap regio Oostende: bezoek aan de druivenserres en de wijnkelder «Soniën» en een bezoek aan de orchideeënkwekerij «Cymbiflor» te Overijse.

A photograph of a woman with short brown hair and glasses, wearing a bright yellow sweater and large brown headphones. She is smiling and holding a black Braille reader device in her right hand. The device has a screen with Braille characters and buttons. The background is a light blue wall with a large green circular graphic overlay on the right side.

Bedankt aan de spelers van
de Nationale Loterij: dankzij
hen steunt de Nationale Loterij,
dit jaar opnieuw,
de Brailleliga.

#IEDEREENTELTMEE

 Nationale
Loterij

BrailleTech

hulpmiddelenbeurs

18 → 20 OKT 2018

10u → 16u30 gratis toegang

Blind of slechtziend?

Er zijn oplossingen om het dagelijks leven een stuk gemakkelijker te maken!

Kom ze ontdekken, vergelijken en testen bij de Brailleliga

www.braille.be

T +32 (0)2 533 32 11

Engelandstraat 57

1060 Brussel

